

A photograph of a beach scene. In the foreground, a clump of tall, green and brown grass grows from the sand. The middle ground shows a wide, sandy beach with some shallow water or wet sand patches. In the background, the ocean meets a blue sky with scattered white clouds. A seagull is captured in flight in the upper left quadrant of the image.

gemeente
Schiermonnikoog

Structuurplan

Structuurplan Schiermonnikoog

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG 02-63-02 / 07-07-05
STRUCTUURPLAN SCHIERMONNIKOOG

TOELICHTING

| <u>INHOUDSOPGAVE</u> | blz |
|--|------------|
| 1. INLEIDING | 1 |
| 2. ALGEMENE DOELSTELLING | 4 |
| 3. ONTWIKKELINGS- C.Q. STREEFBEELDEN | 5 |
| 3. 1. Natuur, landschap en cultuurhistorie | 5 |
| 3. 2. Wonen | 10 |
| 3. 3. Werken | 15 |
| 3. 4. Recreëren | 20 |
| 3. 5. Voorzieningen | 24 |
| 3. 6. Verkeer en vervoer | 28 |
| 4. STRUCTUURPLAN | 32 |
| 4. 1. Inleiding | 32 |
| 4. 2. Keuzes en prioriteiten | 32 |
| 4. 3. Het Overleg ex artikel 10 Bro, de Inspraak en het nader onderzoek c.q. de nadere toetsing | 37 |
| 4. 4. Het Structuurplan | 39 |

Kaarten

Bijlage 1 Overleg en Inspraak

Bijlage 2 Zienswijzen en Raadsbesluit

1. INLEIDING

Een nieuw structuurplan: waarom en hoe?

Waarom?

De ruimtelijke ordening in Nederland en daarmee ook op Schiermonnikoog wordt met nieuwe uitdagingen geconfronteerd. Er wordt continu "gebouwd" aan Schiermonnikoog. Er wordt geïnvesteerd in het op peil brengen en houden van de "natuur" en het landschap, de directe woon-, werk-, en leefomgeving, de verbindingen over water, over land en via de kabel, en we moeten ons rekenschap geven van de manier waarop we daarover besluiten nemen. Net als in de voorbije jaren zal de ruimtelijke ordening ook met betrekking tot de veranderingsprocessen in de komende jaren een sturende rol spelen. Daarbij zal alle mogelijke creativiteit aangewend moeten worden. In de komende periode wordt de ruimtelijke ordening namelijk voor een extra opgave geplaatst door de schaal van de maatschappelijke ontwikkelingen en door de ruimtelijke effecten van onze "dagelijkse" activiteiten, zoals wonen, werken, recreëren en verplaatsen.

Een fundamenteel "probleem" met betrekking tot de ruimtelijke ordening in Nederland als geheel en op Schiermonnikoog in het bijzonder, is dat we niet beschikken over een reservevoorraad ruimte. Iedere vierkante meter heeft een bestemming. Inwilliging van nieuwe ruimteclaims gaat dus altijd ten koste van bestaand gebruik van de ruimte. Dat is niets nieuws. Evenmin als het feit dat de optelsom van individuele wensen van bewoners, bedrijven, recreanten en natuurliefhebbers, niet altijd leidt tot een situatie die landschappelijk aanvaardbaar is.

Het oplossen van die spanning is de kerntaak van de ruimtelijke ordening. Die taak wordt steeds ingewikkelder. Er bestaat onzekerheid over de aard van de individuele ruimtebehoefte in de toekomst. Individuele voorkeuren zijn steeds minder goed te voorzien in de steeds pluriformer wordende samenleving. Daar komt nog bij dat er in de afgelopen decennia al zoveel aan Schiermonnikoog is "gebouwd en verbouwd", dat de gemakkelijkste en de meest voor de hand liggende oplossingen over het algemeen al benut zijn. Iedere toevoeging aan alles wat er al is aan natuurterreinen, recreatiemogelijkheden, bedrijventerrein, wegen en woningen, vraagt om een ingewikkelde afweging. Daarbij botsen niet alleen de huidige belangen, maar we moeten ons ook de vraag stellen in welke staat we Schiermonnikoog willen "overdragen" aan de generaties na ons. Ook deze zullen de ruimte moeten krijgen om hun samenleving vorm te geven. Daarmee heeft de ruimtelijke ordening er een taak bij gekregen. Naast de zorg voor een ordelijke afweging en besluitvorming met betrekking tot ruimtelijke claims, komt er nu de zorg voor een duurzame voorraad ruimte bij. De toevoeging "duurzaam" wil daarbij zeggen; oog hebben voor zowel het bestaande als het nieuwe. We dienen oog te hebben voor zowel de gebruikswaarde en de belevingswaarde nu, als voor de toekomstwaarde van de ruimte.

Het is vooral wegens deze veranderende taakstelling van de ruimtelijke ordening, dat wij gemeend hebben om nu één van de belangrijkste instru-

menten op het gebied van de ruimtelijke ordening, namelijk het Structuurplan, te moeten inzetten.

Wij hebben een adequaat en integraal uitgangspunt van beleid nodig dat is afgestemd op de taken waarvoor de ruimtelijke ordening op Schiermonnikoog op dit moment staat en de komende jaren nog zal komen te staan. Eén en ander blijkt ook uit het feit dat er in de voorbije jaren vanuit de afzonderlijke sectoren, en dan met name vanuit de sector toerisme en recreatie en de sector natuur, sectorale beleidsnota's (zoals bijvoorbeeld het Meerjarenplan Recreatie en het Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Schiermonnikoog) zijn opgesteld met betrekking tot onder meer het gebruik en de inrichting van de ruimte, waarin beleidsintenties en beleidsrichtingen zijn vastgelegd. Ook de in de voorbije decennia verschenen ruimtelijk relevante beleidsnota's, als het Structuurschema Groene Ruimte, de VINEX, de (komende) Vijfde Nota, het Streekplan Friesland 1994 en een beleidsnota als de Nota Wenjen, maken een herijking en vernieuwing van het gemeentelijke instrumentarium wenselijk. De aanwezigheid van een actuele, integrale beleidsnotitie met betrekking tot de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, beschouwen wij, in relatie tot de taken waarvoor de ruimtelijke ordening op ons eiland zich in de komende decennia gesteld ziet, dan ook als een wenselijke zaak.

Hoe?

Met betrekking tot de totstandkoming van het onderhavige Structuurplan, hebben we de volgende werkwijze gevolgd. In een aantal bijeenkomsten zijn door bestuurders en ambtenaren in overleg met de externe adviseur (stedenbouwkundige) ten aanzien van een aantal ruimtelijk relevante criteria de problemen, knelpunten, zwakke punten, sterke punten, en wens- en streefbeelden geïnventariseerd. Daarnaast hebben we per ruimtelijk relevant thema op basis van bestaande notities, nota's en literatuur enerzijds en een globale inventarisatie in het veld anderzijds, een inventarisatie en analyse gemaakt van de ontwikkelingen in de voorbije jaren en de mogelijk te verwachten ontwikkelingen. Daarnaast heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van de gewenste beleidsmarges c.q. beleidsruimte en van de beleidskaders van rijk en provincie. Op basis van dit "voorwerk", is de eerste aanzet voor dit structuurplan gemaakt. Deze aanzet wordt verwoord in de hoofdstukken 2 en 3.

Begonnen wordt in hoofdstuk 2 met de formulering van de algemene doelstelling voor het door ons ten aanzien van Schiermonnikoog te voeren ruimtelijk beleid.

Daarna wordt in hoofdstuk 3 per thema eerst een korte schets gegeven van de bestaande situatie en de ontwikkelingen tot nu toe.

Na deze schets worden in dit hoofdstuk de belangrijkste beleidskaders van rijk en provincie weergegeven. Hierna volgt een inventarisatie van de voornaamste vraagpunten, knelpunten en problemen ten aanzien van het betreffende thema.

In relatie tot de beantwoording daarvan c.q. het oplossen daarvan, wordt vervolgens, voor zover tenminste relevant, een aantal mogelijke ontwikkelingsrichtingen geschetst met hun consequenties.

Op basis daarvan wordt tenslotte per thema, tegen de achtergrond van de in hoofdstuk 2 geformuleerde algemene doelstelling, de mogelijke ontwikkelingsrichting c.q. het mogelijke streefbeeld weergegeven.

Deze ontwikkelingsrichtingen c.q. streefbeelden zijn vervolgens besproken en overlegd met de bevolking en de gemeenteraad, ter advies voorgelegd aan de Commissie van Overleg ex artikel 10 Bro 1985 en door middel van aanvullende onderzoeken op hun ecologische, waterhuishoudkundige, archeologische en economische aspecten, getoetst.

Op basis van dit overleg en deze toetsing wordt tenslotte in hoofdstuk 4 getracht om themagewijs een integraal en consistent ruimtelijk ontwikkelingsbeeld van Schiermonnikoog te schetsen voor de komende tien tot twintig jaar. Dit ontwikkelingsbeeld is daarbij tenslotte ook nog eens vertaald in een tweetal "structuurplankaarten".

2. ALGEMENE DOELSTELLING

Zoals we in de inleiding hebben aangegeven, zal de ruimtelijke ordening in Nederland zich in de komende periode meer en meer moeten richten op een duurzaam gebruik van de ruimte. Of populair gezegd: we zullen in de ruimtelijke ordening zuiniger met de ruimte om moeten gaan dan we tot nu toe gewend waren. Zuinig niet alleen in de zin dat we relatief gezien minder ruimte moeten gebruiken voor onze activiteiten, maar ook in de zin dat we de ruimte zodanig moeten inrichten en gebruiken dat ook de generaties na ons daarmee uit de voeten kunnen c.q. daar zonder problemen op voort kunnen borduren. Duurzaam ruimtegebruik zal in toenemende mate richtinggevend worden voor het ruimtelijk beleid op zowel rijks- als provinciaal niveau. Het ruimtelijk beleid op Schiermonnikoog zal zich daarbij aan moeten sluiten. Met het oog daarop kiezen we met betrekking tot het Structuurplan Schiermonnikoog nu dan ook voor de volgende hoofddoelstelling:

Het ruimtelijk beleid zal gericht zijn op een duurzame inrichting en een duurzaam gebruik van Schiermonnikoog. Instandhouding en waar mogelijk versterking van de op dit moment aanwezige ruimtelijke en functionele zonering, achten we daarbij een eerste vereiste. Voor het dorp met zijn directe omgeving en de uitloper daarvan aan de westzijde van de Badweg, betekent dit dat, voor wat betreft de ruimtelijke ontwikkelingen, het primaat zal blijven liggen bij de menselijke activiteiten met als grensstellende randvoorwaarden de cultuurhistorie, het landschap en de natuur. Voor wat betreft de ruimtelijke ontwikkelingen in de polder zal er sprake moeten zijn van een gelijkwaardige en harmonische ontwikkeling van het landschap, de natuur, de menselijke activiteiten en de herkenbaarheid (cultuurhistorie).

Voor de rest en daarmee het overgrote deel van het eiland zal het primaat liggen bij de natuur en het landschap. Menselijke activiteiten zullen daarin alleen worden toegelaten voor zover ze noodzakelijk zijn en geen onevenredige schade toebrengen aan natuur- en landschapswaarden.

3. ONTWIKKELINGS- C.Q. STREEFBEELDEN

In dit hoofdstuk zal aan de hand van de voor Schiermonnikoog relevante ruimtelijke thema's, worden getracht om in de vorm van zogenaamde "ontwikkelings- c.q. streefbeelden" een nadere uitwerking te geven van de in het vorige hoofdstuk omschreven algemene doelstelling. Daarbij wordt per thema eerst een korte schets gegeven van de huidige situatie en de ontwikkelingen tot nu toe.

Vervolgens wordt, voor zover tenminste mogelijk en relevant, het beleidskader van rijk en provincie ten aanzien van het betreffende thema even aangestipt. Daarna worden de in relatie tot dit Structuurplan van belang geachte problemen, knelpunten en vraagpunten beschreven. Van daaruit wordt ingegaan op mogelijke ontwikkelingsrichtingen met betrekking tot het in het geding zijnde thema, waarna vervolgens op basis van een toetsing van deze ontwikkelingsrichtingen aan de algemene doelstelling, het na te streven ontwikkelingsbeeld c.q. het streefbeeld is "gecomponeerd".

De volgorde waarin de verschillende thema's behandeld worden, is als volgt: Natuur, landschap en cultuurhistorie, Wonen, Werken, Recreëren, Voorzieningen en Verkeer en vervoer.

De reden om te beginnen met het hoofdstuk Natuur, landschap en cultuurhistorie is gelegen in het feit dat natuur en landschap op Schiermonnikoog nadrukkelijk het kader vormen voor het menselijk handelen.

3. 1. Natuur, landschap en cultuurhistorie

De eerste en voor Schiermonnikoog belangrijkste thema's waar we in het kader van het Structuurplan bij stil dienen te staan, zijn de natuur, het landschap en de cultuurhistorie. Het zijn déze aspecten die in de eerste plaats de aantrekkelijkheid en de waarde van Schiermonnikoog als woon-, werken en recreatiegebied bepalen, en daarmee voor een groot deel ook het economisch en maatschappelijk functioneren van het eiland. Natuur, landschap en cultuurhistorie vormen in hun onderlinge samenhang de spil waar het in de ruimtelijke ontwikkeling van Schiermonnikoog om draait.

3.1.1. Bestaande situatie

Het natuurgebied van Schiermonnikoog c.q. het Nationale Park (zie kaart I) behoort, als gevolg van de verscheidenheid van de daarin voorkomende landschappen, de daarmee samenhangende gradiënten (overgangen) en de daarin aanwezige dynamiek, zowel qua flora en fauna alsook qua geomorfologie, tot één van de waardevolste gebieden van Nederland. De cultuurhistorische waarden van het natuurgebied zijn beperkt. Van cultuurhistorische waarden is in de Banckspolder al weer in sterkere mate sprake. Dit is een gevolg van de veel sterkere mate waarin de mens zich (heeft) "bemoeid" met de totstandkoming en het beheer van deze polder. Naast het feit dat deze polder landschappelijk en ecologisch gezien van grote waarde is, heeft deze ook een belangrijke productiefunctie. Zowel het natuurgebied als de polder hebben gedeeltelijk ook nog een functie als primaire zeewering.



In de direct rond het dorp gelegen gebieden en in het dorp zelf, is in mindere mate sprake van natuur- en landschapswaarden.

Daarentegen spelen de cultuurhistorische waarden, zoals die aanwezig zijn in de stedenbouwkundige opzet van het dorp en zijn omgeving alsook in een belangrijk deel van de bebouwing in het dorp, hier een veel belangrijker rol.

Ter bescherming van de grote natuurlijke en landschapswaarden van met name de natuurgebieden van Schiermonnikoog, zijn deze door het rijk aangewezen als:

- a. Nationaal Park;
- b. Kerngebied EHS;
- c. Vogelrichtlijngebied;
- d. Habitatrichtlijngebied;
- e. Ramsar Wetland;
- f. Milieubeschermingsgebied; en deels als
- g. Natuurbeschermingswetgebied.

Met deze aanwijzingen is ook een regiem van beschermende regelingen (waaronder ook het compensatiebeginsel) van kracht geworden.

De Banckspolder is alleen aangewezen als Kerngebied Ecologische Hoofdstructuur. Naast het feit dat dit een zekere mate van bescherming biedt voor de aanwezige waarden, heeft dit ook de weg geopend voor het afsluiten van beheersovereenkomsten e.d.

Een gedeelte van het dorp is, gezien de daar aanwezige cultuurhistorisch waardevolle en monumentale bebouwing, aangewezen tot "beschermd dorpsgezicht" in de zin van de Monumentenwet.



Verder is het dorp ook aangewezen als archeologisch monument (zie ook structuurplankaart II).

Beide aanwijzingen hebben tot gevolg dat in relatie tot bouwwerkzaamheden en bouwactiviteiten in de betreffende gebieden steeds nagegaan zal moeten worden in hoeverre er al dan niet archeologische dan wel cultuurhistorische waarden in het geding zijn en in hoeverre en in welke mate daar, voor wat betreft de aard en de omvang van de werkzaamheden / activiteiten, rekening mee gehouden zal moeten worden.

3.1.2. Ontwikkelingsbeeld c.q. streefbeeld

Het streefbeeld zoals dat met betrekking tot de gebieden met natuurlijke en landschappelijke waarden wordt voorgestaan, is nog niet zo lang geleden door de gemeenteraad vastgelegd in het "Bestemmingsplan (voor het) Buitengebied" en door het Overlegorgaan van het Nationaal Park in het "Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Schiermonnikoog 1999-2008".

Natuurgebied / Nationaal Park

Kort samengevat komt het streefbeeld met betrekking tot het natuurgebied erop neer dat het beleid erop gericht zal zijn de grote natuur- en landschapswaarden te behouden, te herstellen en waar mogelijk verder te ontwikkelen. Gebiedsvreemde activiteiten blijven en worden alleen toegestaan wanneer dat niet leidt tot aantasting van waarden.

In dat kader dient dan in de eerste plaats gedacht te worden aan de instandhouding van de primaire zeewering.



Het kan namelijk zijn dat ten behoeve daarvan ingrepen in de natuur en het landschap nodig zijn die vanuit een oogpunt van een “spontane” natuur- en landschapsontwikkeling ongewenst zijn. Ook met betrekking tot de wens om in het natuurgebied vanaf het Baken in de Kobbeduinen naar de Stuifdijk een fiets-/voetpad aan te leggen, zal nagegaan moeten worden of dit binnen het hiervoor genoemde “streefbeeld” past.

Randvoorwaarde met betrekking tot het eventueel plegen van ingrepen die strijdig zijn met het streefbeeld zal echter steeds zijn dat daarmee een groot maatschappelijk belang gemoeid zal moeten zijn en dat ieder verlies aan waarden gecompenseerd zal moeten worden. Ingeval van een eiland zal daarbij gebiedscompensatie veelal uitgesloten zijn, maar zal eerder aan kwalitatieve dan wel compensatie in geld moeten worden gedacht.

De Banckspolder

Het streefbeeld met betrekking tot de Banckspolder gaat uit van handhaving en waar mogelijk versterking van het agrarische cultuurlandschap met de daarin aanwezige natuurwaarden. Met het oog daarop wordt een verdere intensivering van het grondgebruik niet voorgestaan en dient de openheid van het poldergebied zoveel mogelijk in stand gehouden te worden.

Ook met betrekking tot ingrepen in dit gebied geldt dat wanneer deze strijdig zijn met het hiervoor genoemde streefbeeld, deze alleen acceptabel zijn wanneer er sprake is van een groot maatschappelijk belang en het verlies aan waarden gecompenseerd wordt.



De bebouwde kom met zijn directe omgeving

Het streefbeeld met betrekking tot de bebouwde kom en zijn directe omgeving, is o.a. vastgelegd in de bestemmingsplannen "Schiermonnikoog - Kom", "Gronden Nabij de Kom" en "Hertenkamp". De intentie van deze plannen is dat ruimtelijk en cultuurhistorisch waardevolle structuren worden gehandhaafd en waar mogelijk versterkt.

Met het oog daarop is een groot deel van de oude dorpskom ook aangewezen als "beschermd dorpsgezicht" in de zin van de Monumentenwet.

Eén en ander betekent niet dat er geen ontwikkelingen meer mogelijk zijn maar wel dat deze op een wijze plaatsvinden die passen bij en aansluiten op de aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke waarden zoals die tot uitdrukking komen in de positionering en situering, de schaal, de maatvoering en de architectuur van de gebouwen.

Als concrete maatregelen tot dit streefbeeld kunnen, voor wat betreft de bebouwde kom, worden genoemd het instellen van een parkeerverbod en de aanleg van parkeerplaatsen, het vaststellen van een handhavingsplan en het beleid dat is gericht op de invulling van open plekken.

Verder zal het beleid met betrekking tot het dorp en haar directe omgeving ook gericht moeten zijn op het behoud van eventueel aanwezige archeologische waarden. De oude dorpskern is namelijk aangewezen als een gebied met hoge archeologische waarde. Eén en ander betekent dat bij bouwactiviteiten, waarbij diepere grondbewerkingen plaatsvinden, van tevoren via een oriënterend onderzoek nagegaan zal moeten worden of er sprake is van de aanwezigheid van archeologisch waardevolle zaken.



Is er sprake van archeologische waarden, dan zal vervolgens via nader onderzoek nagegaan moeten worden in hoeverre die ingepast en bewaard kunnen blijven dan wel dat documentatie van de waarden overwogen zou moeten worden. Voor het realiseren van de streefbeelden zoals die hiervoor met betrekking tot de thema's natuur, landschap en cultuurhistorie zijn beschreven, hoeven geen ruimteclaims opgenomen te worden. De streefbeelden kunnen binnen de al aanwezige ruimten worden geconcretiseerd. Wel zal bij "ingrepen" in de tot EHS aangewezen gebieden steeds het compensatiebeginsel in acht genomen moeten worden.

3. 2. Wonen

3.2.1. Het Woonplan

In 2001 is het Woonplan Schiermonnikoog door de gemeenteraad vastgesteld. In dit Woonplan is voor de periode tot 2010 aangegeven dat er in de periode 2001 tot 2010 in ieder geval 40 woningen aan de woningvoorraad zullen moeten worden toegevoegd.

Deels, ± 50%, zal het daarbij moeten gaan om kleinere woningen (kamer met één of twee slaapkamers) en verder om zogenaamde multifunctionele c.q. levensloopbestendige gezinswoningen. De te bouwen woningen zullen merendeels in de huursector gerealiseerd moeten worden.

Dit met het oog op de realisering van de doelstelling dat de nieuw aan de voorraad toe te voegen woningen ten goede dienen te komen aan mensen die sociaal en economisch aan Schiermonnikoog gebonden zijn.

Buiten de hiervoor bedoelde veertig woningen zullen er ten bate van de tijdelijke seizoenswerkers in de periode tot 2010 ook de nodige wooneenheden gerealiseerd moeten worden.

Met betrekking tot de locatie(s) waar de toe te voegen woningen gebouwd zullen moeten worden, geeft het Woonplan aan dat dáár gebouwd moet worden waar het de beste bijdrage levert aan de leefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit. Gezien de dringende behoefte aan woningen moet het wel gaan om locaties van enige omvang, waar op zo kort mogelijke termijn ook over beschikt kan worden.

Gezien de beperkte omvang van eventuele invul- en herstructureringslocaties, betekent dit volgens het Woonplan dat op zo kort mogelijke termijn omgezien moet worden naar een planmatige uitbreidingslocatie waar in ieder geval enkele tientallen woningen gebouwd moeten kunnen worden.

3.2.2. Ontwikkelingsbeeld c.q. streefbeeld

Gaan we er vanuit dat er in de periode van 2010-2020 ook nog weer een veertigtal woningen aan de woningvoorraad op Schiermonnikoog zullen moeten worden toegevoegd en dat van de toe te voegen woningen in ieder geval 75% op planmatige uitbreidingslocaties gebouwd zal moeten worden, dan dient er tot 2020 voor in ieder geval zestig woningen planmatige uitbreidingsruimte gezocht te worden. Uitgaande van een gemiddelde bebouwingsdichtheid van 15-20 woningen per bruto hectare, betekent dit drie à vier hectare. In theorie zou deze drie à vier hectare overal op het eiland gevonden kunnen worden, maar wij denken dat het zowel vanuit ruimtelijk als functioneel oogpunt gewenst is het theoretisch zoekgebied te beperken tot de gebieden direct grenzend aan het bestaande dorp. Immers, het bebouwde gebied en daarmee ook de belangrijkste functionele verbindingslijnen, blijven dan zo compact en kort mogelijk en het open en onbebouwde gebied wordt zo weinig mogelijk aangetast en verstoord. Van de direct aan het dorp grenzende gronden valt naar onze mening het noordelijk van het dorp gelegen duingebied af. De landschappelijke en ecologische waarden daarvan zijn naar onze mening zódanig groot dat woningbouw in dit gebied ongewenst maar ook onhaalbaar is. Blijven over de gebieden ten westen, ten zuiden en ten oosten van het dorp, alsmede de noordelijke randzone van het dorp. Daarvan vallen dan echter om ruimtelijke en landschappelijke redenen de volgende gebieden meteen weer af:

- a. het gebied tussen de herberg Rijsbergen en het complex recreatiewoningen "De Monnik". In dit gebied zou, "voortbordurend" op de strooksgewijze opbouw van het oude dorp, een rij woningen gebouwd kunnen worden. Een dergelijke ontwikkeling wordt evenwel niet wenselijk geacht, omdat daarmee enerzijds het fraaie zicht op de woningen aan de Aisterbun weggenomen zou worden en anderzijds het complex recreatiewoningen "De Monnik" aan de dorpskom "vastgemaakt" zou worden. Ook de aanwezigheid van het "huifkarrenbedrijf" maakt deze locatie ongeschikt voor verdere woningbouw. Immers, tot een dergelijk bedrijf dient met woningen een afstand van minimaal 50 meter in acht genomen te worden;

- b. het gebied oostelijk van het woongebied "Hertenkamp". Nog los van de landschappelijke waarde van dit gebied, zou uitbreiding van woonbebouwing op deze locatie naar onze mening leiden tot een te grote uitgestrektheid van het dorp.
Het bebouwingslint van de Langestreek wordt in verhouding tot de totale omvang van het dorp dan te lang;
- c. het gebied westelijk van het dorp, ten zuiden van de Westerburenweg en westelijk van het Melle Grietjespad. De beleving van dit gebied wordt in sterke mate bepaald door de aanwezigheid van de cultuurhistorisch gezien waardevolle dijk, die een zodanig herkenbare overgang vormt tussen het dorp en de Westerplas, dat die naar onze mening onaangetast dient te blijven;
- d. het gebied ter weerszijden van de Reeweg zuidelijk van de Heereweg. Planmatige bebouwing van dit gebied ter weerszijden van de Reeweg zal leiden tot het ontstaan van een structurele barrière in het open gebied van de Banckspolder. Een dergelijke doorsnijding wordt vanuit landschappelijk oogpunt niet verantwoord geacht en daarmee dient naar onze mening dit gebied dan ook als zoekgebied te vervallen.

Resteren uiteindelijk de volgende zoekgebieden:

- a. het gebiedje westelijk van het Martjeland;
- b. het gebied aan de noordkant van de Noorderstreek c.q. de Langestreek Om de Noord. In dit gebied bevindt zich een drietal mogelijke invulgebiedjes in de vorm van een soort "binnenterrein" van de al aanwezige bebouwing;
- c. het gebied direct oostelijk van de Oosterreeweg en ten noorden van de Heereweg, voor wat betreft het terrein van de kinderboerderij, het oefenveld en het terrein tot het historisch dijkje;
- d. het gebied tussen de Oosterreeweg, de Heereweg en de Reeweg, direct ten zuiden van het dorp;
- e. het gebied tussen de Reeweg en het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad.

Van deze potentiële zoekgebieden zijn naar onze mening, wanneer het om een planmatige aanpak van de nieuwbouw gaat, de onder a en b genoemde gebiedjes ongeschikt.

Ten aanzien van de onder a en b genoemde gebiedjes is ook in eerdere instantie in het kader van het Overleg ex artikel 10 Bro 1985 door provinciale en rijksvertegenwoordigers al eens aangegeven dat het, gezien de landschappelijke en ecologische waarde daarvan, niet verantwoord werd geacht daar de nieuwbouw voor Schiermonnikoog te situeren.

Voor deze gebiedjes zou naar onze mening in relatie tot het streefbeeld *wonen* hooguit gedacht kunnen worden aan de bouw van enkele incidentele woningen.



De onder de punten c, d en e genoemde gebieden worden op dit moment, gezien hun huidige gebruik en de daaraan gekoppelde beperkte landschappelijke en ecologische waarden alsmede hun mogelijkheden in relatie tot een compacte opbouw van het dorp, het meest geschikt geacht voor een verdere planmatige uitbreiding daarvan.

Deze drie gebieden kunnen in het streefbeeld op dit moment dan ook worden aangewezen als *zoekgebied voor woningbouw*. De drie gebieden hebben een zodanige oppervlakte, dat in één of meer daarvan de planmatige woningbouw voor de komende 20 jaar, zonder problemen gerealiseerd kan worden.



Bij het bouwen op de aangegeven locaties zullen de volgende uitgangspunten in acht genomen moeten worden:

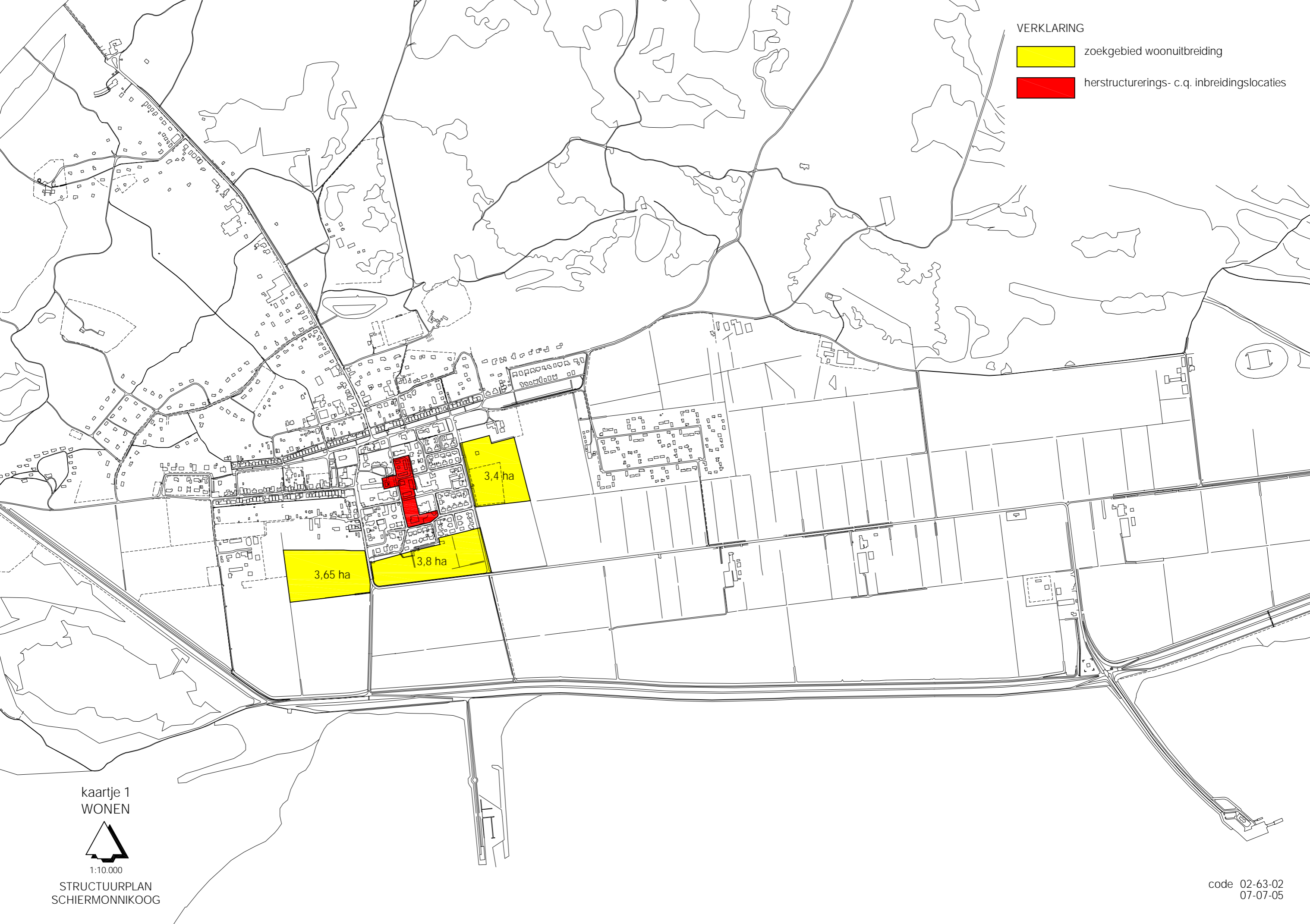
1. in stedenbouwkundig opzicht zal voor wat betreft de locaties genoemd onder a, d en e, zoveel mogelijk aangesloten moeten worden op de west / oost-gerichte lineaire structuur van het dorp Schiermonnikoog;
2. de te bouwen woningen zullen qua schaal, maat en architectuur affiniteit moeten hebben met de bestaande bebouwing (maximaal twee bouwlagen, vrijstaande en twee-onder-één-kap-woningen en incidenteel rijtjes van maximaal vijf woningen);
3. de woningen zullen van een architectonisch hoogwaardige kwaliteit moeten zijn die recht doet aan de cultuurhistorisch waardevolle, ruimtelijke karakteristiek van het eiland;
4. in relatie tot deze waardevolle ruimtelijke karakteristiek vormen de bij de woningen aan te brengen erfafscheidingen een specifiek punt van aandacht;
5. in relatie tot het aspect *Duurzaamheid* zal erop gelet worden dat:
 - * er bij bouwen in EHS-gebied c.q. agrarisch productiegebied, sprake zal zijn van compensatie;
 - * met het oog op de eindigheid van natuurlijke grondstoffen, bij de profilering van straten gezocht zal worden naar een beperking van de verhardingsoppervlakken;
 - * voor een verkavelingsopzet wordt gekozen waarbij een zo gunstig mogelijke bezonning wordt gerealiseerd;
 - * de afvoer van hemelwater op een milieuverantwoorde manier plaatsvindt. Daarbij zal er naar worden gestreefd dat het hemelwater zo lang mogelijk in het gebied zelf wordt vastgehouden. De aanvoer van gebiedsvreemd water kan dan zo minimaal mogelijk worden gehouden;
 - * er wordt gewerkt met een zo evenwichtig mogelijke grondbalans; en
 - * er zoveel mogelijk overeenkomstig het Nationaal Pakket Woningbouw wordt gebouwd.

Naast de realisering van een nieuwe planmatige woonuitbreiding, zal de aandacht ook uit moeten gaan naar het instandhouden en het in kwalitatief opzicht up-to-date houden van de bestaande woningvoorraad.

Meer concreet zal dat inhouden dat het huidige beleid met betrekking tot de omzetting van permanente woningen in recreatiewoningen gecontinueerd zal moeten worden.

VERKLARING

-  zoekgebied woonuitbreiding
-  herstructurerings- c.q. inbreidingslocaties



kaartje 1
WONEN



1:10.000

STRUCTUURPLAN
SCHIERMONNIKOOG

code 02-63-02
07-07-05

Dit houdt in dat er in de kom geen nieuwe recreatiewoningen meer bij zullen mogen komen maar dat juist getracht zal worden om hier het aantal recreatiewoningen terug te dringen. Verder zullen woningen die niet meer beantwoorden aan de vraag van de markt, of gemoderniseerd moeten worden of zelfs vervangen moeten worden door nieuwe woningen.

In het gebied rond en oostelijk van de Burgemeester van der Wormstraat zou zich een dergelijke ontwikkeling voor kunnen doen evenals op invullocaties en locaties die vrijkomen ten gevolge van bedrijfsverplaatsing c.q. bedrijfsbeëindiging. Wanneer een dergelijke herstructurering en invulling zou leiden tot de bouw van extra woningen in de kom, dan zullen deze in mindering gebracht moeten worden van het aantal in de planmatige uitbreiding(en) te realiseren woningen. Het financiële draagvlak voor de planmatige uitbreidingen zal daardoor dan mogelijk worden verkleind.

Een speciaal punt van aandacht met betrekking tot het thema Wonen vormen de huisvestingsmogelijkheden voor tijdelijk personeel.

In overleg met de bedrijven zal getracht worden daarvoor binnen de kom meer permanente oplossingen aan te dragen dan de wijze waarop nu in een aantal situaties in deze problematiek wordt voorzien (tijdelijke huisvesting op zolders, in schuurtjes, caravans, e.d.).

3. 3. Werken

3.3.1. Bestaande situatie en ontwikkelingen tot nu toe

Het aantal arbeidsplaatsen vertoont, evenals het aantal bedrijfsvestigingen, een sterk groeiende lijn. In 1989 telde Schiermonnikoog 265 arbeidsplaatsen (≥ 15 uur) en 82 bedrijfsvestigingen. In 1999 waren er 406 arbeidsplaatsen in 101 bedrijfsvestigingen. Naar schatting is het aantal arbeidsplaatsen in het seizoen nog eens 60 tot 70 hoger. Het gaat dan om tijdelijke (seizoens)arbeidsplaatsen. Er zijn op Schiermonnikoog slechts enkele inwoners die op de wal werken of op zee. Naar schatting betreft het ± 10 personen.

De arbeidsquote is onder andere daardoor op het eiland erg hoog. Deze bedraagt namelijk ruim 40%, terwijl dit percentage voor Friesland als geheel rond de 32% ligt. De hoge arbeidsquote wordt naar verwachting mee veroorzaakt door het feit dat een deel van de arbeidsplaatsen wordt bezet door mensen die niet op Schiermonnikoog staan ingeschreven.

Op Schiermonnikoog draait een groot deel van de werkgelegenheid direct of indirect op de recreatie. Gedurende de afgelopen twintig jaar is positief voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid geweest dat steeds meer mensen buiten het zomerseizoen een bezoek aan het eiland brengen.

Toenemende welvaart, vrije tijd en mobiliteit, een toenemende interesse in de natuur, de uitstraling van het Nationaal Park en een toename van de watersport op de Waddenzee, zijn hierop van invloed geweest.

Ruim 70% van de beroepsbevolking op het eiland is tegenwoordig voor haar inkomsten direct of indirect afhankelijk van de recreatie. De groei heeft zich vooral voorgedaan in de sectoren handel en horeca.

Behalve als gevolg van de genoemde seizoensverlenging en groei van het aantal dagtoeristen en watersportpassanten wordt de uitbreiding van werkgelegenheid ook veroorzaakt door de toenemende vraag naar kwaliteit en het steeds luxer wordende bestedingspatroon van de recreant. Dit is onder meer ook af te lezen uit de werkgelegenheidsgroei in de bouwnijverheid. De sector bouwnijverheid verdubbelde bijna, zowel in aantal vestigingen als in werkgelegenheid.

De vrij eenzijdig gerichte werkgelegenheid weerspiegelt zich in de sociaal-economische structuur van de bevolking.

Naar verhouding is er een groot aantal jonge alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de lagere inkomensgroepen. Dit is naar verwachting een blijvend verschijnsel. Na een aantal jaren werken op het eiland vertrekt men weer en komt er een nieuwe lichtung voor in de plaats.

De verwachting is dat de groei van de werkgelegenheid zal afzwakken. De grenzen zijn in zicht.

Voor wat betreft de aard en omvang van de bedrijven kan geconstateerd worden dat het op Schiermonnikoog over het algemeen om vrij kleine en redelijk milieuvriendelijke bedrijven gaat. De gemiddelde bedrijfsomvang is vier arbeidsplaatsen, waarbij het merendeel van de bedrijven in de categorieën 1 en 2 van de milieuclassificatie van de VNG kan worden gerangschikt. Dit betekent dat het voor het merendeel gaat om bedrijvigheid die zich goed laat combineren met de woonfunctie. Anders ligt dat waar het gaat om bouwnijverheidsbedrijven (aannemers, installateurs, en dergelijke), de agrarische bedrijven en de vervoersbedrijven. Dit soort bedrijven valt over het algemeen in categorie 3 van de hiervoor genoemde classificatie van de VNG. Afhankelijk van het feit of het dan om lichte of zware categorie 3-bedrijven gaat, dient daarmee tot woningen een afstand van 50 tot 100 meter in acht genomen te worden. Eén en ander brengt met zich mee dat dit soort bedrijven bij voorkeur niet temidden of in de directe nabijheid van woningen gesitueerd dient te worden.

Met betrekking tot de ruimtelijke spreiding van de bedrijvigheid heeft zich in de voorbije decennia een ontwikkeling voorgedaan waarbij een deel van de bedrijvigheid vanuit het dorp is overgeplaatst naar specifieke bedrijventerreinen, namelijk een bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad en een terreintje direct ten westen van de Veerweg.

De reden voor het realiseren van deze bedrijventerreinen was dat zich bedrijven op het eiland gingen vestigen c.q. daar tot ontwikkeling kwamen die niet meer in de dorpse omgeving pasten.

Gedacht dient dan te worden aan bijvoorbeeld de rioolwaterzuiveringsinstallatie, de nutsbedrijven, gemeentewerken, en dergelijke.

Voor wat betreft de agrarische bedrijvigheid op het eiland, zijn er qua productieareaal vrijwel geen ontwikkelingsmogelijkheden.

Op het terrein van de efficiency en de productverbreding (recreatie) valt wellicht nog iets te bereiken. Gezien deze beperking moet het verlies aan productieareaal zoveel mogelijk vermeden, maar in ieder geval gecompenseerd worden.



3.3.2. Vraagpunten / knelpunten

De vragen die zich in relatie tot het hiervoor weergegeven beeld en de daarbij horende ontwikkeling aandienen, zijn of er zich in de toekomst meer moeilijk met wonen combineerbare bedrijven zullen vestigen dan wel zullen ontstaan, of er sowieso nog rekening gehouden moet worden met de vestiging van nieuwe bedrijven en hoe een eventueel verlies aan agrarisch productie-areaal gecompenseerd kan en moet worden.

3.3.3. Zoekrichtingen en Ontwikkelingsbeeld

Zoekrichtingen

De sturende mogelijkheden van de gemeente met betrekking tot het thema werken, "beperken" zich over het algemeen tot het scheppen van de voorwaarden waarbinnen bedrijven zich kunnen ontwikkelen c.q. vestigen.

In de eilander situatie is het, gezien ook het beleid dat het rijk en de provincie ten aanzien van de spreiding van de werkgelegenheid voorstaan, weinig voor de hand liggend om nieuw bedrijventerrein aan te leggen ten behoeve van elders aan te trekken bedrijven.

Nieuw bedrijventerrein zou wel aangelegd kunnen worden ten behoeve van de verplaatsing van bestaande bedrijvigheid uit de dorpskom.

Het moet dan wel gaan om bedrijvigheid die qua aard, schaal en functioneren eigenlijk niet meer in het dorp past en met de verplaatsing waarvan problemen worden opgelost c.q. voorkomen.

In plaats van de aanleg van nieuw bedrijventerrein voor uitbreiding van bestaande en vestiging van nieuwe lokale bedrijven kan natuurlijk ook gedacht worden aan het accommoderen van bedrijven binnen bestaande ruimtelijke structuren. Aandachtspunten ten aanzien daarvan moeten dan wel zijn dat de bedrijvigheid zowel ruimtelijk als functioneel moet blijven passen binnen het dorp en dat de ontwikkeling daarvan niet mag leiden tot het terugdringen van het aantal woningen in het dorp.

De mate waarin en de schaal waarop de gemeente in relatie tot het thema Werken voorwaardenscheppend bezig zou moeten zijn, is niet in harde aantallen en vierkante meters uit te drukken. Wel kan, binnen de randvoorwaarden en de bekende gegevens van dit moment, aangegeven worden waar in relatie tot het thema Werken, voor de gemeente, op dit moment de grenzen liggen.

Ontwikkelingsbeeld c.q. streefbeeld

In het dorp is nog altijd een aantal bedrijven gevestigd waarvan het de vraag is of ze op hun huidige locatie blijvend uit de voeten kunnen, dan wel gezien vanuit hun omgeving ook op termijn handhaafbaar zijn.

Gedacht kan dan worden aan installatiebedrijven, aannemersbedrijven, taxibedrijven, openbaar vervoersbedrijven en semi-agrarische bedrijven. Voor een deel van deze bedrijven zal in de komende decennia naar verwachting de behoefte dan wel de noodzaak kunnen ontstaan om zich elders te vestigen. Er zal daarvoor dan wel ruimte moeten zijn. Het meest voor de hand liggend is om deze ruimte te realiseren op of in aansluiting op de bestaande bedrijventerreinen aan respectievelijk het Melle Grietjespad en de Veer(dam)weg.

Aandachtspunten c.q. randvoorwaarden daarbij zijn, voor wat betreft het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad, dat:

- in eerste instantie door middel van “revitalisatie en herstructurering” getracht wordt ruimte te vinden op het bestaande bedrijventerrein;
- een uitbreiding van dit terrein op een zodanige manier vorm en gestalte wordt gegeven dat er geen agrarisch productiegebied mee gemoeid is en het zicht op de zuidwestelijke dorpsrand niet wordt aangetast.

Aandachtspunten en randvoorwaarden met betrekking tot een uitbreiding c.q. vergroting van het bedrijventerrein aan de Veerweg zijn, dat:

- er, in relatie met de mogelijk toekomstige verhoging van de Waddendijk, tussen die dijk en het bedrijventerrein een zogenaamde vrijwaringszone in acht wordt genomen met een breedte van 100 meter;
- het (te vergroten) bedrijventerrein op een zódanige wijze wordt opgenomen in een groengordel, dat dit bij de uitstraling krijgt van een in het open poldergebied liggende eendenkooi.

Een eventuele uitbreiding van de twee hiervoor genoemde bedrijventerreinen zal in planologisch-juridische zin, bij voorkeur via een ad hoc-bepaling (wijzigings- of artikel 19-procedure) plaats moeten vinden.

Dit omdat het op voorraad hebben van bedrijventerreinen in de situatie van Schiermonnikoog niet binnen het provinciaal beleid past en ook vanuit kostenooptpunt (renteverlies) minder gewenst moet worden geacht.

Naast de verplaatsing van bestaande bedrijven, zou ook de eventuele vestiging van een wat grootschaliger nieuw bedrijf op één van de beide hiervoor genoemde locaties plaats moeten vinden. Gedacht zou dan bijvoorbeeld kunnen worden aan zaken als een tijdelijke opslag voor zand en een parkeermogelijkheid voor vrachtauto's.

Voor eventuele verplaatsing van semi-agrarische bedrijvigheid, zoals bijvoorbeeld een manege, zijn de bedrijventerreinen minder geschikt. Wanneer zich een dergelijke ontwikkeling voor mocht doen verdient verplaatsing naar een goed bereikbare, niet te ver van het dorp en de recreatieve verblijfscomplexen gelegen locatie aan de rand van de "polder", de voorkeur. Met het oog op de "uitrij"-mogelijkheden en de landschappelijke inpassing, verdient dan een locatie in de hoek Knuppeldam / Rijspolder de voorkeur (zie kaartje 3).

Voor wat betreft de bedrijvigheid die, in ruimtelijk en functioneel opzicht, als passend in het dorp kan worden aangemerkt, wordt aan het volgende ontwikkelingsbeeld gedacht.

De bestaande bedrijven krijgen binnen de randvoorwaarden van:

- ruimtelijk passend binnen de voor het dorp kenmerkende schaal en maat;
- functioneel en milieu-technisch passend bij de woonfunctie van het dorp;

(beperkte) uitbreidings- en vernieuwingsmogelijkheden op hun huidige locatie.

Voor nieuwe kleinschalige winkel- en horecabedrijven dan wel combinaties daarvan, worden vestigings- c.q. ontwikkelingsmogelijkheden geboden in de panden die gelegen zijn in het oostelijke deel van de Middenstreek en het gebied gelegen tussen de Nieuwestreek en de Oosterreeweg (zuidkant van de Langestreek). Een eventuele combinatie met kleinschalige logiesverstreking (bêd en brochje c.q. pronkkeamers) behoort daarbij ook tot de mogelijkheden. Uitgangspunten met betrekking tot de hiervoor geschetste ontwikkelingen dienen steeds wel te zijn en te blijven:

- behoud van de woonfunctie van het pand;
- combineerbaarheid met de woonfunctie in de omgeving;
- behoud c.q. herstel van een in de Middenstreek en Langestreek passende schaal, maat en architectuur van de bebouwing.

De bestaande dorpskern (rond de kruisingen Reeweg / Middenstreek en Langestreek / Badweg en de Nieuwestreek) blijft natuurlijk het eerst aangewezen ontwikkelingsgebied voor dit soort activiteiten.



Het vernieuwings- en uitbreidingsaspect dat dit ontwikkelingsbeeld kenmerkt, is nodig om de kwaliteit van het toeristisch-recreatieve product Schiermonnikoog te waarborgen. Stilstand, ook op het gebied van de bedrijvigheid, zal uiteindelijk ook op Schiermonnikoog leiden tot kwaliteitsverlies en daar zit, bij een zich stabiliserende toeristisch/recreatieve markt, niemand op te wachten.

3. 4. Recreëren

Op Schiermonnikoog is de recreatie van grote betekenis voor zowel de eilander als de vele recreanten die het eiland bezoeken.

Jaarlijks komen rond de 300.000 recreanten naar het eiland om te genieten van de rust, de natuur en het landschap.

Het beleven van de natuurlijke waarden staat centraal bij de activiteiten die men onderneemt (wandelen, fietsen, strandbezoek, etc.).


Algemeen heerst de opvatting dat het van belang is om deze waarden te beschermen en in stand te houden.

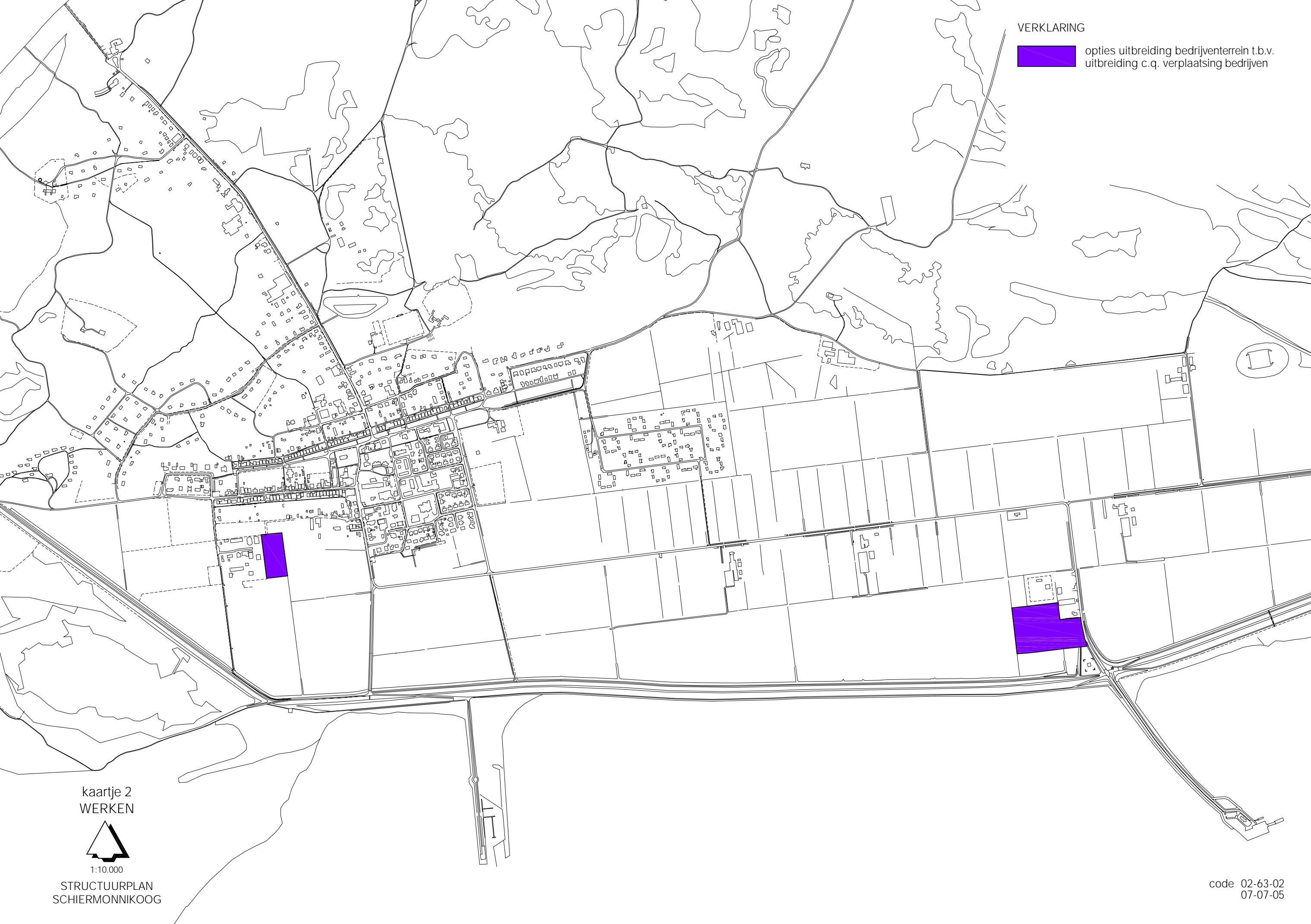
Deze waarden vormen als het ware het "natuurlijke kapitaal" van het eiland.

De recreatie is ook de meest bepalende factor voor de functionele en ruimtelijke ontwikkelingen op het eiland.

Ruim 70% van de werkgelegenheid is direct of indirect gekoppeld aan de recreatie en het toerisme, terwijl ook het gebruik van de ruimte voor een groot deel samenhangt met de aanwezigheid van vele duizenden dag- en verblijfsrecreanten.

VERKLARING

-  opties uitbreiding bedrijventerrein t.b.v.
- uitbreiding c.q. verplaatsing bedrijven



kaartje 2
WERKEN



1:10.000

STRUCTUURPLAN
SCHIERMONNIKOOG

code 02-63-02
07-07-05

3.4.1. Bestaande situatie en toekomstig beleid

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot de recreatie is al vastgelegd in het Meerjarenplan Recreatie (MJPR). Dit plan is door de gemeenteraad vastgesteld bij besluit van 22 augustus 1995. Het plan heeft een looptijd van 10 jaar. Evaluatie van het plan is voorzien in de loop van 2005. Het ligt dan ook voor de hand om de hoofdlijnen van het MJPR vooreerst als uitgangspunt van beleid in het Structuurplan op te nemen.

Toekomstig beleid

Hoofddoelstelling

De hoofddoelstelling van het MJPR ligt in het verlengde van de hoofddoelstelling van het Structuurplan en luidt als volgt:

Het gemeentelijk beleid is gericht op het instandhouden en mogelijk verder ontwikkelen van een duurzaam recreatief product, waarbij wordt gestreefd naar:

- stabilisatie van de omvang van de verblijfsaccommodatie (uitgedrukt in aantallen logiesplaatsen);
- stabilisatie en, waar mogelijk, beperking van de negatieve invloeden van de recreatie;
- kwalitatieve verbetering van bestaande accommodaties en voorzieningen;
- het instandhouden van een gevarieerd aanbod naar klasse en prijs van verblijfsaccommodaties;
- het instandhouden van een kwalitatief goed product, gericht op het instandhouden van een aantrekkelijk recreatiemilieu; daarbij is het instandhouden van het karakter van het eiland de randvoorwaarde;
- het ondersteunen van organisaties (VVV, bezoekerscentrum, sociaal-cultureel werk) werkzaam op het gebied van voorlichting en begeleiding van recreanten. Wervingscampagnes en acties om meer recreanten naar het eiland te lokken zullen, gelet op de huidige ontwikkelingen, niet door het gemeentebestuur worden gestimuleerd of ondersteund;
- het kunnen kennismaken van de waarden van het eiland zonder dat dit ten koste gaat van die waarden en zonder overbodige beperkingen.

Bovengenoemde doelstellingen zijn concreet uitgewerkt voor de volgende sectoren:

- zomerhuizen, horecabedrijven, kamperen en groepsaccommodaties, jachthaven, herberg Rijsbergen en overige voorzieningen.

De kern van het beleid is dat de omvang van de verblijfsaccommodaties voor wat betreft het aantal logiesplaatsen wordt gestabiliseerd. Dat betekent niet dat de ontwikkelingen "op slot" worden gezet.

Kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven blijft uitgangspunt, zonodig met een geringe toename van het aantal slaapplekken, doch de uitbreidingsmogelijkheden zijn beperkt.

Kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven blijft daarbij uitgangspunt. In bepaalde situaties kan dit met zich mee brengen dat, om de kosten te dra-

gen, het aantal logiesplaatsen enigszins zal moeten worden uitgebreid. Dit zal niet ten koste hoeven te gaan van de stabilisatie. Het aantal logiesplaatsen in met name recreatiewoningen, is, als gevolg van de kwaliteitsverbetering in de voorbije decennia, namelijk nogal wat teruggelopen. Ook zal een dergelijke uitbreiding geen extra ruimteclaims met zich mee hoeven te brengen. Uitgangspunt zal namelijk zijn dat de eventuele "extra" logiesplaatsen worden gerealiseerd binnen de gronden die nu al een recreatieve bestemming hebben. Hooguit zullen ten behoeve daarvan de bebouwingsc.q. gebruiksvoorschriften van de betreffende bestemmingen enigszins "opgerekt" moeten worden. Een dergelijke situatie zou zich bijvoorbeeld voor kunnen doen wanneer bij één van de nieuwe kleinschalige bedrijven een kleinschalige vorm van logiesaccommodatie wordt gerealiseerd.

3.4.2. Het Nationaal Park Schiermonnikoog

Het Nationaal Park heeft een belangrijke recreatieve functie in de vorm van het kennis kunnen nemen en genieten van de schoonheid en de waarden van de natuurgebieden. De belangen van de natuur en de recreatie lopen dan ook parallel. Niet alle vormen van recreatie passen echter in een Nationaal Park. Grootschalige evenementen met veel lawaai horen niet bij de natuur. Bovendien sluit dit ook niet aan bij het verwachtingspatroon van de recreant, die voor de rust komt. Dergelijke activiteiten zullen niet worden toegestaan. In het MJPR is aangegeven aan welke criteria recreatieve activiteiten zullen worden getoetst. In het plan is tevens de met betrekking tot de recreatie te hanteren zonering aangegeven. Het principe daarvan is om de meer kwetsbare delen te ontzien en de recreatie te concentreren in de minder kwetsbare gebieden.

Zonering

In het kader van de zonering is het eiland verdeeld in drie deelgebieden.

Deelgebied 1

Dit is het gebied ten oosten van de Prins Bernhardweg. Dit gebied dient zo natuurlijk mogelijk te blijven. Het is vrij toegankelijk met uitzondering van de broedperiode die loopt van 15 april tot 15 juli. In deze zone valt ook een deel van het Westerstrand, gelegen beneden de gemiddelde hoogwaterlijn.

Deelgebied 2

Zone 2 is het westelijk deel van het eiland bestaande uit het Westerstrand, de Westerplas en omgeving en de Westerduinen met de daarbijbehorende duinvalleien.

Dit gebied speelt ook een belangrijke rol bij de opvang van de recreant, maar dient zo natuurlijk mogelijk te blijven.

Het is vrij toegankelijk, met uitzondering van de Westerplas en de zeeering.



Deelgebied 3

Deze zone omvat het centrale deel van het eiland. Het ligt tussen de Badweg en de Prins Bernhardweg. De meeste recreatie dient te worden opgevangen bij de strandovergangen. Dit gebied is geheel vrij toegankelijk met uitzondering van de zeewering.

De verder in het Meerjarenplan Recreatie, deel II, De recreatie in het Nationaal Park uitgewerkte zonering, wordt ook voor het onderhavige Structuurplan als uitgangspunt met betrekking tot de recreatie gehanteerd.

3.4.3. Voorlichting en educatie

De voorlichting en educatie zijn een belangrijk aspect in het nationaal park. Het bezoekerscentrum trekt jaarlijks rond de 60.000 bezoekers terwijl enkele duizenden meedoen aan de georganiseerde excursies. Er bestaan plannen om, in combinatie met een opwaardering van de beschikbare accommodaties, de voorlichting en educatie verder uit te bouwen.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat er in het Structuurplan ten aanzien van de recreatie geen belangrijke veranderingen ten opzichte van het Meerjarenplan Recreatie worden voorgesteld.

In het Meerjarenplan Recreatie wordt, in afwijking van het in paragraaf 3.3.3 geschetste ontwikkelingsbeeld, wel gesteld dat het aantal horecabedrijven in het dorp niet meer mag worden uitgebreid.

Wij zijn nu evenwel de mening toegedaan dat het, met het oog op een goede en kwalitatief hoogwaardige voorzieningenstructuur, geen kwaad kan dat er incidenteel mogelijkheden worden geboden voor de vestiging van nieuwe kleine horecagelegenheden in de vorm van bijvoorbeeld restaurantjes, eethuisjes en croissanterieën.

Wij stellen daarbij voor om, met het oog op het instandhouden van een zo compact mogelijke verzorgingsstructuur, deze nieuwe mogelijkheden te concentreren in het oostelijke gedeelte van de Middenstreek en aan de zuidzijde van de Langestreek in het gebied tussen de Nieuwestreek en de Oosterreeweg.

Voorwaarden daarbij zullen zijn dat, indien er op dit moment in een pand sprake is van een woonfunctie, deze behouden blijft, terwijl daarnaast de schaal, maat en architectuur van de al aanwezige bebouwing bepalend en grensstellend zijn met betrekking tot eventuele verbouwingen in verband met een functieverandering.

Een ander punt waarop het onderhavige Structuurplan iets genuanceerder is dan het "Meerjarenplan Recreatie", heeft betrekking op de plaats van de jachthaven en de Veerdam. Voorgesteld wordt om een studie te laten verrichten naar de mogelijkheden om de jachthaven en de Veerdam op de huidige locatie (oude Veerdam) te combineren.

Deze studie zal mogelijk kunnen worden verricht in het kader van een afstudeerscriptie van een hogere beroepsopleiding of een universiteit.

3. 5. Voorzieningen

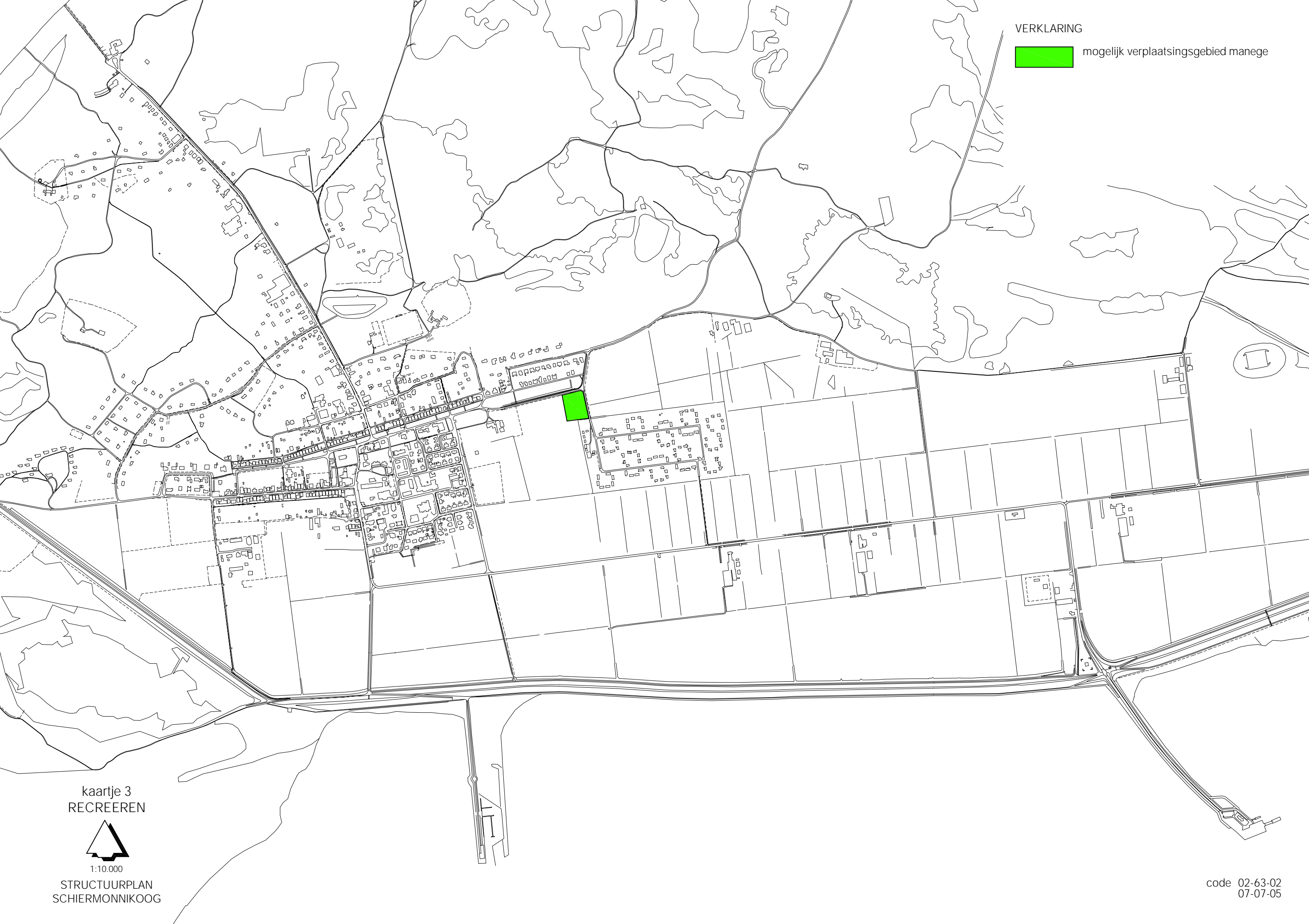
Wanneer we het hebben over voorzieningen, dan worden daarmee zowel de maatschappelijke, de sociaal-culturele, de educatieve, de toeristisch-recreatieve en de sociaal-economische voorzieningen bedoeld.

Het gaat in deze paragraaf over al deze voorzieningen, dus om de voorzieningen in de ruime zin van het woord.

3.5.1. De bestaande situatie

Als belangrijke voorzieningen op Schiermonnikoog kunnen worden genoemd:

- de twee basisscholen en de VMBO-school;
- de sociaal-medische voorzieningen in de vorm van een zorgmedisch centrum aan de Van Starckenborghstraat en een verzorgingstehuis met een verpleegafdeling;
- de maatschappelijke voorzieningen in de vorm van een dorps huis, kerken, het gemeentehuis, een politiebureau, een brandweergarage, een ambulancepost, een KNRM-garage en een jongerencentrum; de sociaal-culturele voorzieningen in de vorm van onder andere de bibliotheek en het bezoekerscentrum;



VERKLARING

 mogelijk verplaatsingsgebied manege

kaartje 3
RECREEREN



1:10.000

STRUCTUURPLAN
SCHIERMONNIKOOG

code 02-63-02
07-07-05



- de toeristisch-recreatieve en sportvoorzieningen in de vorm van de VVV, het bezoekerscentrum, het zwembad, de sporthal, de tennisbanen, de voetbalvelden en de ijsbaan, en op het meer commerciële vlak de manege, het fietsverhuurbedrijf, en dergelijke; en
- en last but not least de overwegend commerciële voorzieningen in de vorm van een postkantoor c.q. postagentschap, de financieel dienstverlenende bedrijvigheid, de detailhandelsbedrijven en de horecabedrijven.

In vergelijking met gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners, heeft Schiermonnikoog een uitgebreid voorzieningenpakket. De redenen hiervoor zijn tweërlei. In de eerste plaats is Schiermonnikoog een eiland. De "beperkte" bereikbaarheid van een eiland maakt het noodzakelijk om ter plaatse zoveel mogelijk in de lokale behoeften te voorzien. De inwoners kunnen niet even gemakkelijk ergens anders gaan winkelen. Relatief gezien is de afvloeiing van koopkracht lager dan aan de vaste wal, met als gevolg dat er ook meer voorzieningen kunnen zijn. In de tweede plaats is er door de aanwezigheid van grote aantallen recreanten sprake van een (voorzieningen)draagvlak dat het inwonertal enkele malen overtreft.

Al met al heeft dit ertoe geleid dat Schiermonnikoog beschikt over een voorzieningenpakket dat minimaal vergelijkbaar is met dat van een plaats/gemeente met 5000 - 10.000 inwoners. Dit nog los van de specifiek aan de recreatie gekoppelde voorzieningen.

Voor wat betreft de ruimtelijke spreiding van de voorzieningen kan opgemerkt worden dat de commerciële en maatschappelijke voorzieningen medeels in de kern van het dorp zijn gesitueerd.



De scholen liggen min of meer tegen de dorpskern aan. De sociaal-medische voorzieningen en de maatschappelijke en sociaal-culturele voorzieningen zijn over het hele dorp verspreid, terwijl de toeristisch-recreatieve voorzieningen voor een groot deel ook buiten de dorpskom liggen. Met name geldt dat voor de cluster sportvoorzieningen aan de noordkant van het dorp. Op het gebied van de voorzieningen spelen op dit moment de volgende zaken:

- a. er zijn op de bestaande locatie plannen in studie met betrekking tot de opwaardering van het bezoekerscentrum, mogelijk in combinatie met een multifunctioneel centrum annex dorps huis. De haalbaarheid van deze plannen wordt in de komende tijd verder onderzocht;
- b. gewerkt wordt aan plannen voor een uitbreiding van het gemeentehuis;
- c. er is een studie gaande naar een mogelijke concentratie van nood- en hulpdiensten op een bestaande ofwel een nieuwe locatie.

De onder punt a genoemde plannen zullen bij de bestaande locatie hun beslag moeten krijgen en in ieder geval niet mogen leiden tot een verdere aantasting van het duingebied. Afhankelijk van de planvorming zal zonodig het bestemmingsplan moeten worden gewijzigd.

In het kader van de huisvestingsstudie ten behoeve van de nood- en hulpdiensten is een aantal mogelijke opties aan de orde. Deze zijn op kaartje 4 weergegeven. De hiervoor genoemde studie zal antwoord moeten geven op de vraag op welke locatie(s) de uiteindelijke keuze zal vallen. Deze keus zal in een nog op te stellen bestemmingsplan worden vastgelegd.

3.5.2. Aandachtspunten en knelpunten

Met betrekking tot het voorzieningenniveau op het eiland kunnen de volgende zaken als aandachtspunt c.q. knelpunt worden aangemerkt:

- de bestaande begraafplaats bij de Nederlandse Hervormde kerk zal op termijn te klein worden. Uit een ingesteld onderzoek is vast komen te staan dat er voor de komende 20 jaar bij het huidige uitgiftebeleid nog voldoende plaats is.
Uitbreiding op de huidige plek behoort niet tot de mogelijkheden. Het verdient aanbeveling om na te gaan welke oude graven op termijn geruimd kunnen worden. Blijken hiertegen bezwaren te bestaan, dan zal tijdig naar een andere locatie moeten worden omgezien;
- zoals opgemerkt wordt er studie gedaan naar een mogelijke bundeling van nood- en hulpdiensten. Waar kunnen deze mogelijkheden worden ondergebracht?
- in relatie tot de kwaliteit van het toeristisch-recreatieve product Schiermonnikoog is het gewenst dat er mogelijkheden zijn voor de vestiging van nieuwe kleinschalige speciaalzaken, zowel op het gebied van de detailhandel en de horeca als de creatieve ambachten;
- gezien de spreiding van de sportvoorzieningen dient zich, met het oog ook op het beheer, de vraag aan of deze niet in sterkere mate geconcentreerd zouden moeten worden. Daarbij is het zwembad een speciaal punt van aandacht;
- gezien de ontwikkelingen op supermarktgebied (de winkels worden steeds groter en er is nog maar één supermarkt op het eiland, zonder uitbreidingsmogelijkheden) is het wenselijk na te gaan of er op het eiland sowieso ruimte is voor een grootschaliger supermarkt dan de bestaande.

3.5.3. Ontwikkelingsbeeld c.q. streefbeeld

Voor wat betreft de sportvoorzieningen zou met het oog op een zo efficiënt mogelijk beheer en een zo zuinig mogelijk ruimtegebruik gedacht kunnen worden aan een verdere bundeling bij de bestaande concentratie van (openlucht)sportvoorzieningen aan de noordoostkant van het dorp (tennisbanen, voetbalveld, ijsbaan, zwembad). Hier zou een trainingsveld kunnen worden gerealiseerd, alsmede op het zwembadterrein een overdekte half verdiept liggende sportaccommodatie, met daarin opgenomen een sporthal, mogelijk een zwembad en andere sport- en fitnessaccommodaties.

Mocht het opnemen van een overdekt zwembad binnen een dergelijke concentratie van sportvoorzieningen geen haalbare kaart blijken te zijn, dan zou bekeken moeten worden in hoeverre een dergelijke voorziening in combinatie met bijvoorbeeld Vita Maris of St. Egbert te realiseren is.

Uitgangspunt bij een verdere concentratie van sportvoorzieningen dient in ieder geval te zijn dat ten behoeve daarvan geen natuurgebied mag worden "opgeofferd" en de ecologische waarden niet in het gedrang mogen komen.

In relatie tot een mogelijke concentratie c.q. verplaatsing van de nood- en hulpdiensten zou als mogelijk aanvullend ontwikkelingsbeeld aan de realisering van een "KNRM-museum" gedacht kunnen worden.

Dit zou dan mogelijk ondergebracht kunnen worden in de eventueel beschikbaar komende brandweergarage, zodat er een concentratie van museale activiteiten ontstaat.

Voor wat betreft de concentratie zelf, zullen de uitkomsten van het onderzoek dat op dit moment gaande is, op bestemmingsplanniveau worden vastgelegd.

Voor wat betreft de winkelvoorzieningen in het dorp, is hiervoor bij het ontwikkelingsbeeld "Recreatie" al aangegeven dat wij voorstellen om in het oostelijke deel van de Middenstreek en het zuidelijke deel van de Lange-streek aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor kleinschalige horeca-, detailhandels- en creatief-ambachtelijke bedrijven, in combinatie met wonen en mogelijk kleinschalige logiesaccommodaties. Dergelijke commerciële voorzieningen met een specialistisch karakter kunnen bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van het toeristisch-recreatieve product Schiermonnikoog.

Voor wat betreft de detailhandelsvoorzieningen, is de recente sluiting van een supermarkt een weinig gelukkige ontwikkeling. Er is nu nog één supermarkt met zeer beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Deze ontwikkeling komt de kwaliteit van het voorzieningenapparaat en het toeristisch-recreatieve product Schiermonnikoog niet ten goede. Vooral in het hoogseizoen en andere vakantiepieken is er behoefte aan meer ruimte en meer keus. Er zal dan ook medewerking worden verleend aan de realisering van een nieuwe supermarkt mits deze qua bereikbaarheid en effecten op de omgeving op een goede plaats ligt. Zo nodig zal deze medewerking worden verleend door middel van een vrijstelling van het bestemmingsplan.

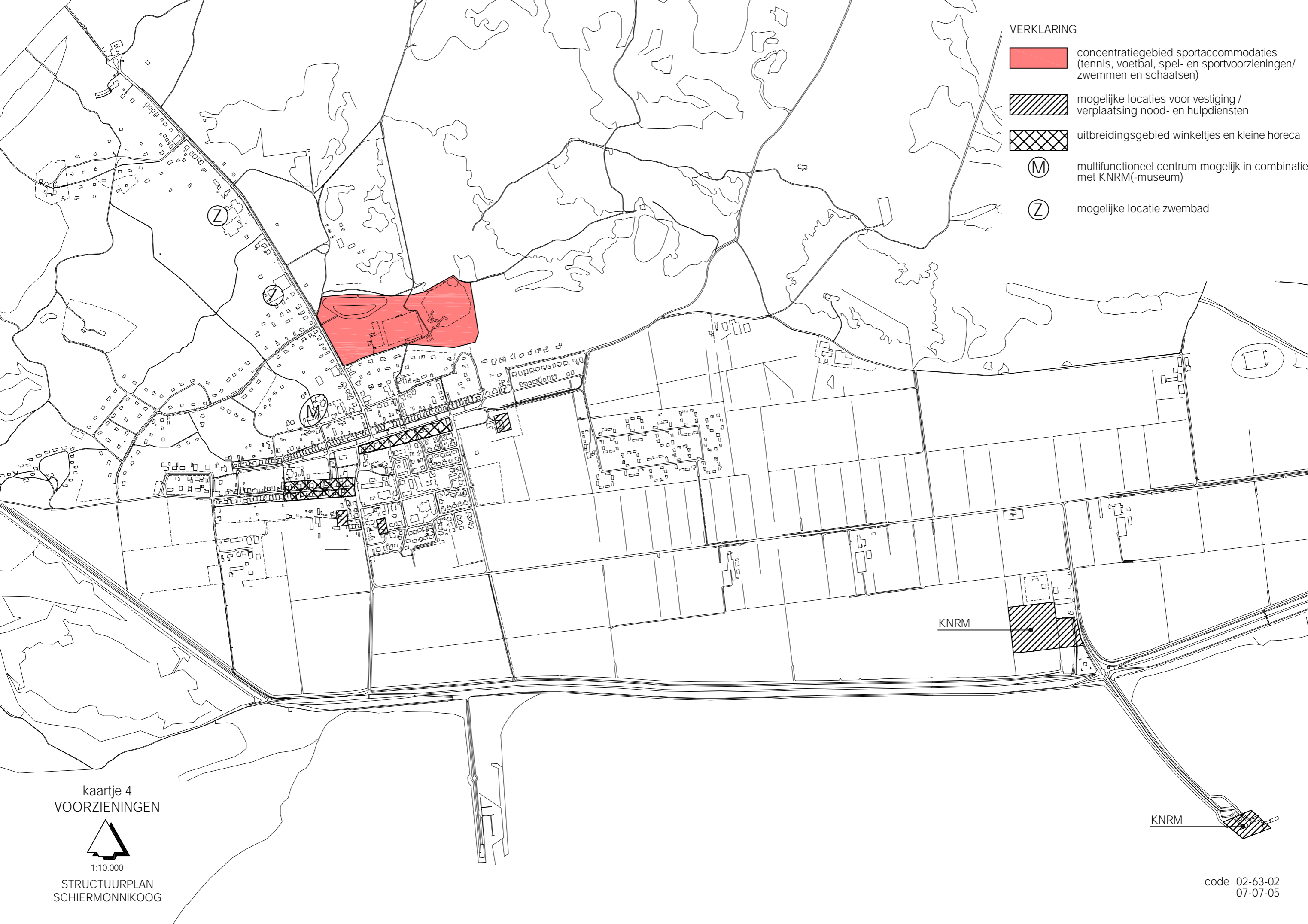
3. 6. Verkeer en vervoer

"Autoluw eiland" is een kwaliteitskenmerk van Schiermonnikoog. Wanneer er dan ook nagedacht moet worden over de toekomstige ontwikkelingen op verkeersgebied, dan zal daarbij uitgangspunt moeten zijn instandhouding van het autoluwe imago.






3.6.1. De bestaande situatie

Ten behoeve van de bereikbaarheid op het eiland met het openbaar vervoer, is er vanouds sprake van een redelijk fijnmazig, ook voor auto's, goed berijdbaar wegennet. Dit in combinatie met het feit dat er ontheffingen worden verleend met betrekking tot met name het zakelijke autogebruik, heeft er in de voorbije decennia toe geleid dat er op het eiland sprake is van een toenemend aantal verkeersbewegingen, met name rond de vertrek- en aankomsttijden van de boot.

Naast het voor auto's toegankelijke wegennet ligt er op het eiland ook een fijnmazig net van fiets- en voetpaden. Dit wordt intensief gebruikt en biedt de mogelijkheid om uitgebreid te genieten van de eilander natuur en het eilander landschap. Oostelijk en noordoostelijk van de Kobbeduinen ontbreken fietspaden. Er is daar alleen nog sprake van een grofmazig net van gras- en zandpaden waarvan voetgangers gebruik kunnen maken.



VERKLARING

-  concentratiegebied sportaccommodaties (tennis, voetbal, spel- en sportvoorzieningen/ zwemmen en schaatsen)
-  mogelijke locaties voor vestiging / verplaatsing nood- en hulpdiensten
-  uitbreidingsgebied winkeltjes en kleine horeca
-  multifunctioneel centrum mogelijk in combinatie met KNRM(-museum)
-  mogelijke locatie zwembad

kaartje 4
VOORZIENINGEN



1:10.000

STRUCTUURPLAN
SCHIERMONNIKOOG

KNRM

KNRM

code 02-63-02
07-07-05

3.6.2. Aandachtspunten

Aandachtspunten met betrekking tot het verkeer op het eiland zijn:

- het bewaren van het “autoluwe” karakter van het eiland. Zowel voor wat betreft het ruimtelijke beeld als het aantal verkeersbewegingen is de auto te nadrukkelijk aanwezig;
- het optimaliseren van de mogelijkheden voor het gebruik van de fiets.



3.6.3. Ontwikkelingsbeeld c.q. streefbeeld

“Autoluwe eiland” is een onderscheidend kenmerk van Schiermonnikoog dat naar onze mening eerder versterkt dan verzwakt zou moeten worden.

In dat licht gezien is uitbreiding van de infrastructuur voor auto's dan ook niet voor de hand liggend. Een uitbreiding van de infrastructuur is ons inziens alleen aanvaardbaar wanneer dat tot effect heeft dat het autoluwe karakter van het eiland wordt versterkt.

Met het oog daarop zou het doortrekken van de Heereweg naar het bedrijventerrein aan de zuidwestkant van het dorp een optie kunnen zijn.

Voorwaarde is dan wel dat zich hier ook zoveel mogelijk de autoverkeersveroorzakende bedrijven als bouwbedrijven, installatiebedrijven, taxibedrijven en de busmaatschappij vestigen. Veel onnodige verkeersbewegingen in het dorp kunnen dan worden voorkomen.

Verder zou, om de auto's zoveel mogelijk "uit beeld" te halen, gedacht kunnen worden aan de realisering van een aantal "verzamel-parkeerplaatsen", waaronder ook een parkeermogelijkheid voor vrachtauto's. Op kaartje 5 is daartoe een aantal suggesties gedaan.




Met het oog op het completeren van het systeem van langzaamverkeersverbindingen op het eiland, stellen wij in het kader van het streefbeeld "Verkeer" dan ook voor om in het Structuurplan ruimte te reserveren voor het doortrekken van het recreatieve pad langs het dijkje ten noordoosten van de Westerplas.

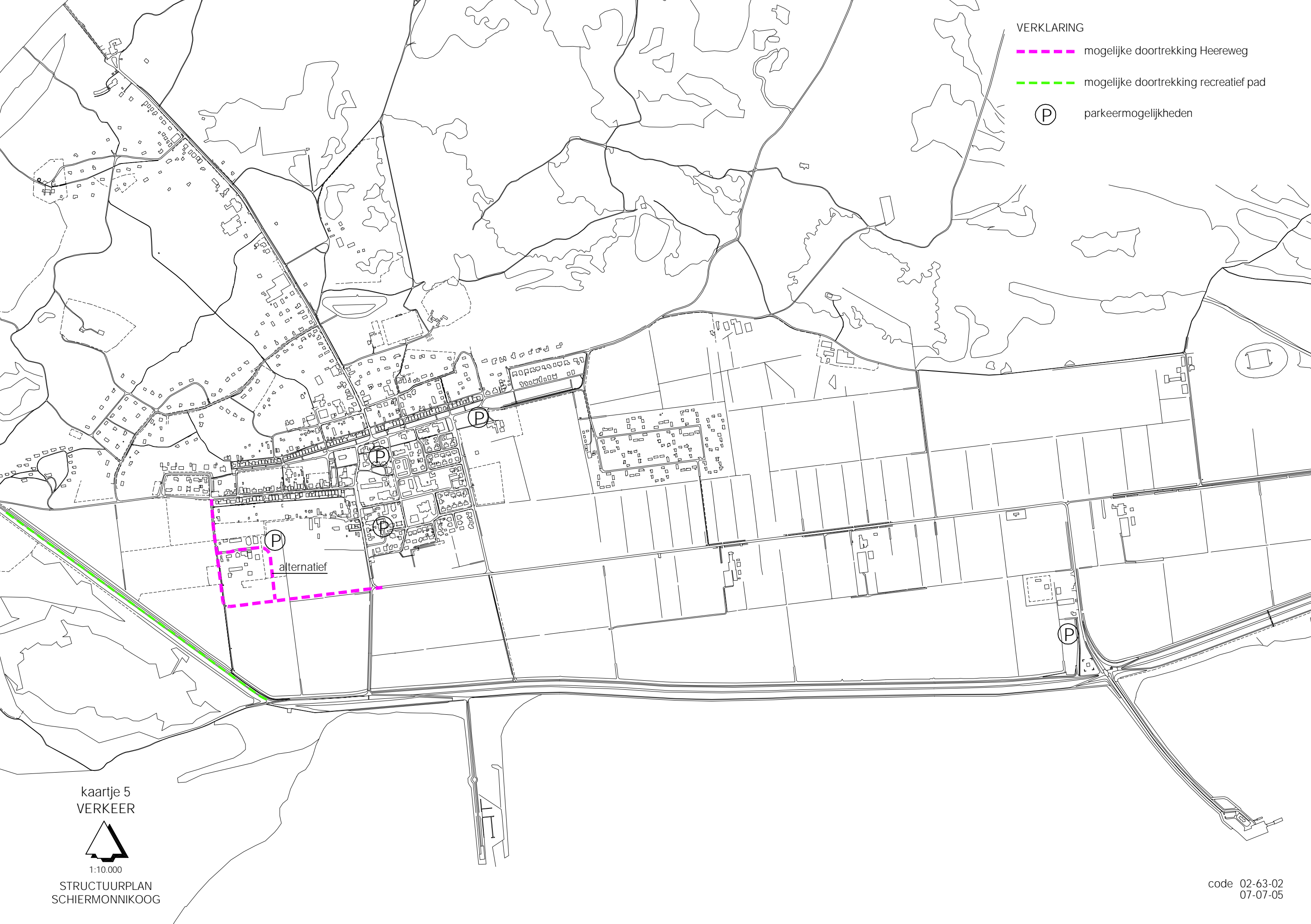


Bij de uit te voeren studie naar de combinatie van de veerdam en de jachthaven zal ook het aspect *Verkeer* worden betrokken.

In dat kader zou mogelijk ook eens kunnen worden onderzocht in hoeverre de introductie van fietskarren die je, ten behoeve van het vervoer van bagage, bij de aankomst op en vertrek van het eiland zou kunnen huren, zou kunnen bijdragen aan een terugdringen van het aantal autoverkeersbewegingen op het eiland.

VERKLARING

-  mogelijke doortrekking Heereweg
-  mogelijke doortrekking recreatief pad
-  parkeermogelijkheden



kaartje 5
VERKEER



1:10.000

STRUCTUURPLAN
SCHIERMONNIKOOG

code 02-63-02
07-07-05



4. STRUCTUURPLAN

4. 1. Inleiding

Om nu op basis van de hiervoor beschreven ontwikkelings- c.q. streefbeelden een integrale en consistente ruimtelijke beleidsvisie c.q. een Structuurplan te kunnen componeren, is eerst nagegaan in hoeverre de ontwikkelingsbeelden c.q. streefbeelden in zich zelf strijdigheden kennen danwel onderling strijdig zijn en derhalve om het maken van keuzes vragen. Ook is nagegaan waar streefbeelden om een prioriteitsstelling vragen.

De keuzes en de prioriteitsstellingen zijn vervolgens samen met de ontwikkelingsbeelden c.q. streefbeelden voorgelegd aan de gemeenteraad, de Commissie van Overleg ex artikel 10 Bro 1985 en de bevolking van Schiermonnikoog, met de vraag om daarop een reactie te willen geven c.q. daaromtrent te willen adviseren. De reacties c.q. de adviezen zijn samen met de daarop door de gemeente gegeven reactie als bijlage (1) aan het onderhavige Structuurplan toegevoegd.

Naar aanleiding van het Overleg ex artikel 10 Bro heeft daarna nog een viertal min of meer thematische toetsingen plaatsgevonden van ontwikkelings- c.q. streefbeelden.

De rapportages van deze toetsingen met betrekking tot:

- a. de natuurwaarden;
- b. de archeologische waarden;
- c. de waterhuishouding; en
- d. de economische haalbaarheid van een aantal belangrijke ontwikkelingsbeelden;

zijn neergelegd in een viertal rapportjes, die als losse bijlagen aan het onderhavige plan zijn toegevoegd.

Op basis van:

- a. de gemaakte keuzes en prioriteitsstelling;
- b. de resultaten van de Inspraak en het Overleg ex artikel 10 Bro; en
- c. de nadere toetsingen en onderzoeken;

is vervolgens een integraal en consistent ruimtelijk ontwikkelingsbeeld c.q. een ontwerp-Structuurplan gecomponeerd, bestaande uit een beschrijving met twee daarbijbehorende kaarten.

Dit ontwerp-Structuurplan is vervolgens ter inzage gelegd met daarbij de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Van deze zienswijzen is door negen reclamanten gebruik gemaakt. Met inachtneming van de reactie op deze zienswijzen, is daarna het Structuurplan vastgesteld. Daarbij is ook nog een amendement uit de gemeenteraad overgenomen (zie bijlage 2).

4. 2. Keuzes en prioriteiten

De verschillende ontwikkelings- c.q. streefbeelden overziende, kan geconstateerd worden dat deze over het algemeen redelijk tot goed combineerbaar zijn, maar dat voorafgaand aan de samenvoeging daarvan tot een Structuurplan, binnen de ontwikkelings- c.q. streefbeelden op zich nog keuzes gemaakt dan wel prioriteiten gesteld moeten worden, net zo goed als tussen de ontwikkelings- c.q. streefbeelden onderling een aantal strijdigheden uit de weg geruimd zal moeten worden.

Voor wat betreft het maken van keuzes c.q. het stellen van prioriteiten gaat het dan om:

- a. de vestigingsplaats voor de nood- en hulpdiensten;
- b. de plaats voor verdere planmatige woningbouw; en
- c. mogelijk de plaats van een zwembad.

Voor wat betreft de onderlinge strijdigheid van ontwikkelingsbeelden is er sprake van potentiële onderlinge strijdigheid tussen de ontwikkelingsbeelden "Wonen, Werken en Voorzieningen" voor wat betreft de mogelijke locaties voor wonen, de uitbreiding van het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad en de mogelijke locatie voor het verzamelgebouw voor de nood- en hulpdiensten.

Voor wat betreft de ontwikkelings- en streefbeelden is er verder op een vrij groot aantal punten sprake van zodanige afwijkingen van het bestaande beleid, dat het opnemen daarvan in het Structuurplan een meer algemene afweging van belangen vraagt dan de in de ontwikkelings- c.q. streefbeelden vanuit één bepaalde gezichtshoek gemaakte keuzes.

De algemene lijn bij het maken van keuzen, het stellen van prioriteiten en het onderling op elkaar afstemmen van de ontwikkelings- c.q. streefbeelden is geweest dat de natuur en het landschap "de kurken" zijn waarop de verdere ontwikkeling van Schiermonnikoog drijft. Met het oog daarop zijn, gezien ook het provinciale en het rijksbeleid (Streekplan 1994, PKB Waddenzee, SGR, Vogel- en Habitatrichtlijn) de natuur en het landschap dan ook grensstellend met betrekking tot deze ontwikkeling. Behoud en zo mogelijk versterking van de natuur- en landschapswaarden staan voorop en alleen wanneer er sprake is van "compensatie", kan er sprake zijn van aantasting c.q. verlies van deze waarden. Gezien de eilandsituatie en het feit dat het overgrote deel van het eiland al een status als natuurgebied / Nationaal Park heeft, zal het dan met name om compensatie in kwalitatieve zin dan wel financiële compensatie moeten gaan en niet om gebiedscompensatie c.q. areaalcompensatie.

Daartoe ontbreekt namelijk de fysieke ruimte. Voor wat betreft de nog te maken keuzes c.q. te stellen prioriteiten willen we, voordat wordt overgegaan tot een integrale beschrijving van het Structuurplan, het volgende opmerken.

1. Voor wat betreft de prioriteitsstelling met betrekking tot de zoeklocaties voor een verdere planmatige woonuitbreiding, denken wij dat met het oog op een snelle realisering het gebied direct ten zuiden van het dorp als eerste in aanmerking komt. De verplaatsing van bestaande activiteiten is naar verwachting voor wat betreft deze locatie het eenvoudigst, terwijl voor wat betreft de verwerving van de gronden de situatie hier ook vrij eenvoudig ligt. Het merendeel van de gronden op deze locatie is namelijk in bezit van de gemeente. Het verlies aan bestaande c.q. potentiële natuur- en landschapswaarden, is voor de 3 zoekgebieden vergelijkbaar van omvang zodat dat aspect voor wat betreft de prioriteitsstelling, geen doorslaggevende rol speelt.



Het zoekgebied oostelijk van de Oosterreeweg verschilt qua prioriteit niet veel van het hiervoor genoemde zoekgebied. Ook hier is sprake van grond die al in bezit is bij de gemeente en van activiteiten die verplaatst kunnen worden. Het verplaatsen van het trainingsveld wordt echter wat moeilijker ingeschat dan het verplaatsen van grazende paarden. Dit met name omdat een deel van de gronden aan de zuidkant van het dorp (de zone langs de Heereweg) mogelijk nog wel een tijdlang benut kan worden als weideplek voor paarden. Het zoekgebied aan de zuidkant van het dorp direct ten westen van de Reeweg, is qua waarden niet minder geschikt dan het gebiedje oostelijk van de Reeweg.

De onduidelijkheid met betrekking tot het al dan niet “doortrekken” van de Heereweg en de “uitbreiding” van het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad, maken, in combinatie met de eigendomssituatie, dat deze locatie qua prioriteit lager scoort dan de beide hiervoor behandelde locaties.

2. Het gebiedje westelijk van het Martjeland, direct ten noorden van de Westerburenweg, is in het ontwikkelings- c.q. streefbeeld “Wonen” aangewezen als een gebiedje waarin incidentele woningbouw zou kunnen plaatsvinden. Het gebiedje is echter ook landschappelijk en in ecologisch opzicht van waarde. De vraag is dan ook of deze waarde “opgeofferd” moet worden ten behoeve van de bouw van enkele incidentele woningen. Wij hebben gemeend deze vraag negatief te moeten beantwoorden, zodat wordt afgezien van woningbouw op deze locatie.

3. De in het ontwikkelingsbeeld "Werken" voorgestelde uitbreiding van het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad zou op gespannen voet kunnen komen te staan met de in het ontwikkelingsbeeld "Wonen" aangegeven mogelijkheid om oostelijk aan de Reeweg planmatige woningbouw te realiseren.



Beide opties zijn gezien de oppervlakte van het gebied in feite alleen goed te combineren wanneer de oppervlakte van de uitbreiding van het bedrijventerrein beperkt blijft en de daarop te vestigen bedrijven, evenals overigens de op het bestaande bedrijventerrein te vestigen bedrijven, “beperkt” worden tot maximaal lichte categorie 3-bedrijven.

De in acht te nemen afstand tussen wonen en werken zal dan beperkt kunnen worden tot 50 meter, zodat de combinatie wonen en werken op deze locatie met enige creativiteit te realiseren moet zijn. Gezien de in het ontwikkelingsbeeld “Werken” opgenomen mogelijkheid om het bedrijventerrein Veerweg ook uit te breiden en dan met name ten behoeve van de wat grotere en milieutechnisch gezien wat zwaardere bedrijven, lijkt het dan ook voor de hand te liggen de hiervoor genoemde beperkte optie als mogelijkheid in het Structuurplan op te nemen.



4. Voor wat betreft de te maken keus ten aanzien van de locatie voor het zwembad, is de eerste keus om dit te realiseren binnen de in het ontwikkelingsbeeld “Recreatie” voorgestelde concentratie van sportvoorzieningen.

Mogelijk behoort bij een dergelijke concentratie, waarbij een overdekt zwembad een aantrekkelijke “slecht weer”-accommodatie vormt, een niet al te onrendabele exploitatie tot de mogelijkheden.

Blijft de beoogde concentratie van sportvoorzieningen om welke reden dan ook achterwege, dan is de tweede keus om na te gaan in hoeverre met het realiseren van een min of meer algemeen toegankelijk zwem-

bad, aangehaakt kan worden bij bestaande voorzieningen (bijvoorbeeld Vita Maris of St. Egbert).

5. Voor wat betreft de toekomstige locatie van de nood- en hulpdiensten loopt er op dit moment een onderzoek van een werkgroep. In dit onderzoek worden zowel de bestaande locaties als de in het ontwikkelingsc.q. streefbeeld "Voorzieningen" genoemde locaties betrokken. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in het bestemmingsplan worden opgenomen.

4. 3. Het Overleg ex artikel 10 Bro, de Inspraak en het nader onderzoek c.q. de nadere toetsing

Op 15 mei 2003 werd met een algemene Informatieavond in het dorps huis de Inspraak met betrekking tot het voorontwerp-Structuurplan opgestart.

Op 11 juni 2003 werd het voorontwerp-Structuurplan in de gemeenteraad behandeld en daarbij werd ook besloten op welke wijze er gelegenheid zou worden geboden voor de Inspraak.

Op 8 oktober 2003 werd de Inspraakprocedure gestart door middel van een op Schiermonnikoog zelf, huis-aan-huis verspreide kennisgeving, een kennisgeving in de huis-aan-huis-editie van de Nieuwe Dockumer Courant en plaatsing van het voorontwerp op de website van de gemeente.

Vanaf 8 oktober werd verder een ieder in de gelegenheid gesteld om gedurende vier weken schriftelijk of mondeling een zienswijze in te dienen.

Dit leverde een 20-tal schriftelijke reacties op.

Op 12 februari 2004 werd het advies ontvangen van de Commissie van Overleg ex artikel 10 Bro 1985.

Het belangrijkste punt van dit advies was dat de Commissie adviseerde om de in het voorontwerp-Structuurplan opgenomen "ontwikkelingsitems" middels nadere onderzoeken te toetsen op hun:

- ecologisch/natuurlijke effecten;
- archeologische consequenties;
- effecten op de waterhuishouding; en

voor wat betreft de voorgestelde zoeklocaties Wonen, het multifunctionele centrum en de concentratiegebiedjes voor de hulpverleningsdiensten op hun haalbaarheid en praktische uitvoerbaarheid.

Naar aanleiding van dit advies zijn in de periode maart 2004 tot juli 2004 de betreffende onderzoeken uitgevoerd c.q. hebben de betreffende toetsingen plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de in het kader van de Inspraak en het Overleg ex artikel 10 Bro gemaakte opmerkingen en uitgebrachte adviezen is in de periode juli 2004 - oktober 2004 een "Notitie Overleg en Inspraak" opgesteld, waarin is aangegeven op welke wijze het college van Burgemeester en Wethouders van Schiermonnikoog denkt deze opmerkingen en adviezen in het structuurplan te verwerken, daarbij ook rekening houdend met de resultaten van de nader ingestelde onderzoeken en uitgevoerde toetsingen. Deze "Notitie Overleg en Inspraak" is in oktober aangeboden aan de gemeenteraad en behandeld in de raadsvergadering van 2 november 2004.

Het verslag van de informatie-avond, de in het kader van het Overleg en de Inspraak binnengekomen reacties, de aanvullende onderzoeken en de toetsingen, alsmede de "Notitie Overleg en Inspraak", zijn allemaal als bijlage aan het onderhavige plan toegevoegd.

Naar aanleiding van de reacties en adviezen zoals die zijn gegeven in het kader van de Inspraak en het Overleg, alsmede de naar aanleiding daarvan ingestelde nadere onderzoeken en toetsingen, zijn met betrekking tot de diverse ontwikkelings- en streefbeelden nog de volgende aanvullende keuzes gemaakt.

1. Wonen

Met het oog op respectievelijk de waterhuishouding en de aantasting van de natuur en het landschap, zijn de volgende zoekgebieden alsnog komen te vervallen:

- het zoekgebied westelijk van de Reeweg aan de zuidkant van het dorp; en
- de drie zoekgebiedjes ten behoeve van incidentele woningbouw aan de noordkant van het dorp.

2. Werken

Met het oog op de landschapswaarden (waardevolle overgang van het dorp naar de polder) zal de uitbreiding van het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad zo beperkt mogelijk gehouden moeten worden en zodanig vormgegeven en gesitueerd moeten worden, dat de landschappelijke verstoring tot een minimum wordt beperkt.

Voor wat betreft de uitbreiding van het bedrijventerrein aan de Veerweg, zal met het oog op een mogelijke verhoging van de zeedijk in verband met de zeespiegelrijzing, een afstand van 100 meter tot de voet van die dijk in acht genomen moeten worden.

3. Recreëren

Als nadere keuzes met betrekking tot dit streefbeeld kunnen genoemd worden dat:

- de kwaliteitsverbetering c.q. de toevoeging van extra logiesaccommodatie ten behoeve van de kwaliteitsverbetering, plaats moet vinden binnen de gronden die op dit moment al een recreatieve bestemming hebben;
- aan de nieuw te realiseren kleinschalige bedrijvigheid kleinschalige vormen van logiesaccommodatie mogen worden toegevoegd, mits de permanente woonfunctie behouden blijft. Gedacht dient dan te worden aan bijvoorbeeld Béd en Brochje.

4. Voorzieningen

Gezien de grote landschappelijke waarde van het duingebied rond het bezoekerscentrum, zal de nagestreefde uitbouw daarvan tot een multifunctioneel centrum binnen de huidige terreingrenzen moeten plaatsvinden.

De nadere onderzoeken en toetsingen hebben uitgewezen dat gedeeltelijke verplaatsing en gedeeltelijke bundeling van de hulpverleningsdiensten naar en op de bestaande, in of nabij de dorpskom gelegen locaties, de voorkeur verdient boven nieuwvestiging. De "locatie Rijkswaterstaat" kan daar als mogelijke concentratie- c.q. verplaatsingslocatie nog aan toegevoegd worden.

Op één van deze locaties zouden dan, in combinatie met een nieuwe locatie voor de KNRM op of nabij de Veerdam, de Brandweer, de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) en de Geneeskundige Combinatie (GKN) gevestigd kunnen worden.

5. Verkeer

Naar aanleiding van de reacties in het kader van de Inspraak en het Overleg en het daaraan gekoppelde nadere onderzoek, is alsnog afgezien van het opnemen van een nieuw recreatief fietspad tussen de Kobbenduinen en de Stuifdijk.

4. 4. Het Structuurplan

De samenvoeging en integratie van de ontwikkelings- c.q. streefbeelden, met daarin verwerkt de hiervoor weergegeven keuzes en prioriteiten, resulteren uiteindelijk in de volgende integrale visie met betrekking tot de ruimtelijke en functionele ontwikkeling van Schiermonnikoog in de komende tien tot twintig jaar.

Natuur en Landschap

Het beleid zoals dat met betrekking tot de natuur en het landschap zal worden gevoerd, is neergelegd in het bestemmingsplan voor het Buitengebied en het Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Schiermonnikoog. Kort samengevat komt dit erop neer dat het beleid gericht zal zijn op verdere versterking van de natuurwaarden en de landschappelijke waarden in de ruimste zin van het woord.

Ter concretisering van dit beleid wordt de volgende ruimtelijke en functionele zonerings gehanteerd:

1. de Bebouwde Kom van Schiermonnikoog;
2. de Gronden Nabij de Kom;
3. de Banckspolder;
4. het gebied tussen de Badweg en de Prins Bernhardweg;
5. het westelijk deel van het eiland bestaande uit:
het Westerstrand, de Westerplas e.o. en de Westerduinen;
6. het gebied ten oosten van de Prins Bernhardweg.

Ad 1.

De bebouwde kom is het gebied waar in het algemeen gesteld de natuurwaarden ondergeschikt zijn aan het menselijk handelen en de ruimtelijke resultaten daarvan. Incidenteel zullen echter ook hier natuurwaarden in de vorm van bijvoorbeeld waardevolle groenelementen en bomen, grensstellend kunnen blijven.

Anders ligt dit voor wat betreft de landschappelijke waarden in de vorm van de cultuurhistorisch waardevolle stedenbouwkundige en ruimtelijke structuur van het dorp.

De schaal en maat van nieuw te realiseren bebouwing, evenals de ruimtelijke setting waarin dit gebeurt, zal moeten worden afgestemd op deze waardevolle structuur. Met het oog daarop is ook het "beschermd dorpsgezicht" aangewezen.

Speciale aandacht wordt de komende jaren gevraagd voor het beheer en de ontwikkeling van het "beschermd dorpsgezicht". Het beleid is erop gericht de waarden hiervan in stand te houden en waar nodig te verbeteren. In een nieuw bestemmingsplan voor de Kom zal dit verder worden uitgewerkt. Nu reeds is een aantal ontwikkelingen kenbaar die de instandhouding van dat gebied onder druk zet. Illegale bouw en illegaal gebruik van bouwwerken en panden, kale plekken, leegstand en de aanwezigheid van bedrijven die verplaatst zouden moeten worden.

Een eerste aanzet tot verbetering in o.a. al gegeven in de vorm van een parkeerverbod, gekoppeld aan parkeerplaatsen aan de rand van het dorp. Hierdoor is het aanzien van het dorp aanmerkelijk verbeterd

Speciaal punt van aandacht vormen de mogelijke archeologische waarden en de instandhouding daarvan. Met het oog daarop is het oudste deel van de kom aangemerkt als archeologisch waardevol gebied. Met betrekking tot dit gebied zal, ter bescherming van (eventuele) archeologische waarden, in het bestemmingsplan een aanlegvergunningstelsel worden opgenomen.

Ad 2.

Voor wat betreft de Gronden Nabij de Kom is er min of meer sprake van een symbiose van natuur- en landschapswaarden en de ruimtelijke resultaten van menselijk handelen, in de vorm van recreatieve bebouwing en recreatief gebruik van gronden in een nog steeds als zodanig goed herkenbaar duingebied. Wel is het zo dat de grootste nadruk binnen deze symbiose op de menselijke activiteiten en het menselijk handelen ligt.

Het beleid met betrekking tot deze zone zal erop gericht zijn de in deze zone aanwezige symbiose tussen menselijke activiteiten en natuur- en landschapswaarden zoveel mogelijk in stand te houden. Hier en daar zullen wel beperkte aanpassingen in het nu aanwezige "evenwicht" kunnen plaatsvinden, maar het mag niet zo zijn dat dit "evenwicht" wordt verbroken.

Ad 3.

In principe is er in de Banckspolder ook sprake van een soort symbiose tussen menselijk handelen en natuur- en landschapswaarden. In deze zone is sprake van een agrarisch productiegebied maar tegelijkertijd van een waardevol open cultuurlandschap, waarin een groot deel van het jaar veel en waardevolle weidevogels bivakkeren.

Het beleid is erop gericht dat de agrarische productiefunctie zich hier blijvend zal kunnen manifesteren, ook in een meer extensieve en meer diverse opzet dan nu, maar wel steeds op een zódanige wijze dat de natuurwaarden (met name weidevogelgebied) en landschapswaarden in deze zone niet wezenlijk mogen worden aangetast. Eventueel verlies van agrarisch productiegebied in de Banckspolder zal gecompenseerd moeten worden.



Compensatie in areaal zal daarbij gezien de eilandsituatie, vrijwel uitgesloten zijn. Evenals met betrekking tot het natuurgebied zal compensatie dan met name in kwaliteit, geld en verruiming van de mogelijkheden met betrekking tot een tweede tak gegeven moeten worden

Ad 4 t/m 6

In de overige drie zones zal het beleid met name gericht zijn op instandhouding en waar mogelijk versterking van natuur- en landschapswaarden. De mate van recreatief medegebruik dat in deze drie zones plaatsvindt zal, naarmate de zones verder van het dorp en de recreatieve verblijfsaccommodaties af komen te liggen, minder intensief worden en wel in die zin dat:

- de verst van het dorp gelegen zone zo natuurlijk mogelijk dient te blijven door onder andere versterking van de natuurwaarden door middel van het geven van ruimte aan bijvoorbeeld natuurlijke ontwikkelingsprocessen;
- de zone van het Westerstrand, de Westerduinen en de Westerplas, met uitzondering van de Westerplas en de zeewering, vrij toegankelijk blijft, maar wel zo natuurlijk mogelijk blijft; en
- in de zone tussen de Badweg en de Prins Bernhardweg een vrije toegankelijkheid geldt, waarbij de recreatieve druk zoveel mogelijk opgevangen dient te worden bij de strandovergangen.

Een speciaal aandachtsgebied binnen de hiervoor beschreven zones (met uitzondering van de bebouwde kom) vormt de primaire zeewering.

Het beleid met betrekking tot de als zodanig aangemerkte delen van de polder en het duingebied, zal erop gericht zijn om de waterkerende functie in stand te houden en indien nodig nog verder uit te bouwen.



Eén en ander kan betekenen dat dit beperkingen in de gebruiksmogelijkheden (bijvoorbeeld toegankelijkheid) met zich meebrengt. In ieder geval zal rekening gehouden moeten worden met de zogenaamde vrijwaringszones ter weerszijden van de primaire zeewering, in die zin dat daarbinnen geen onomkeerbare ingrepen mogen plaatsvinden.

Wonen

Met betrekking tot het wonen is het uitgangspunt dat er in de periode tot 2010 in ieder geval 40 woningen aan de woningvoorraad zullen worden toegevoegd ten behoeve van mensen met een sociaal-economische binding aan Schiermonnikoog. Uitgegaan wordt van de bouw van overwegend huurwoningen, waarvan 50% in het kleinere segment (één of twee slaapkamers) merendeels te bouwen in een planmatig opgezette woonuitbreiding. In eerste aanzet wordt daarbij, gezien de verwerfbaarheid en de alternatieve mogelijkheden voor het huidige gebruik, ingezet op een uitbreiding aan de zuidkant van het dorp, oostelijk van de Reeweg. De nu in het gebied aanwezige activiteiten (grazende paarden) zullen daarbij mogelijk enigszins verplaatst en geconcentreerd kunnen worden.

Gedeeltelijke bebouwing van het hiervoor genoemde gebied zal, gezien het huidige gebruik en de ligging daarvan direct tegen het dorp aan, niet hoeven te leiden tot een significante aantasting van natuur- en landschapswaarden, noch tot een zodanige inperking van de habitat dat dit het voortbestaan van bepaalde flora- en faunasoorten in gevaar zou brengen. Indien nodig en mogelijk zouden bij een verplaatsing van het trainingsveld op afzienbare termijn, in combinatie met gedeeltelijke bebouwing van de

zuidelijke randzone van het dorp, ook al enkele woningen gebouwd kunnen worden in het gebied ten oosten van de Oosterreeweg.

Een definitieve keuze zal worden gemaakt nadat een brede afweging heeft plaatsgevonden op basis van een te ontwikkelen bouwplan waarin aandacht wordt besteed aan het aantal te bouwen woningen en de fasering daarvan. Ook de financiële uitvoerbaarheid, de differentiatie van de verschillende woningtypen en de mogelijke alternatieven voor de huidige gebruiksfuncties zullen hierbij worden meegewogen. Daarbij wordt niet uitgesloten dat beide locaties voor een deel voor toekomstige bebouwing in aanmerking kunnen komen.



Naast een planmatige woonuitbreiding zal er in de dorpskom woonruimte gecreëerd moeten worden ten behoeve van het tijdelijke personeel van op het eiland gevestigde bedrijven. Eén en ander zal in overleg met de ondernemers moeten gebeuren op óf het terrein van de ondernemers óf op invulplekken in het dorp zelf, eventueel in combinatie met een gedeeltelijke herstructurering van het bestaande woningbestand.

Hoewel met het oog op de volkshuisvesting de realisering van nieuwbouw natuurlijk erg belangrijk is, dient de aandacht ook nadrukkelijk gericht te zijn op het bestaande woningbestand. Het beleid dient gericht te zijn op de instandhouding daarvan, zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht.

Groot onderhoud, renovatie en herstructurering zijn daartoe de geëigende instrumenten; deze zullen dan ook zeker worden ingezet.

Het gebied waarin het instrument van de herstructurering mogelijk zal moeten en kunnen worden ingezet, is op de Structuurplankaart aangegeven.

Het gaat dan om het gebied ter weerszijden van de Burgemeester van der Wormstraat. Hier zal mogelijk een aantal niet meer in de markt passende woningen vervangen moeten worden en op invulplekken een aantal woningen moeten worden toegevoegd.

Een nader onderzoek zal wel binnen het in het programma van het door de provincie geaccordeerde Woonplan voor Schiermonnikoog moeten passen. Bij de realisering van nieuwe woningen zal de nodige aandacht besteed worden aan de aspecten *Beeldkwaliteit en Duurzaamheid*.

Beeldkwaliteit zal zich moeten manifesteren in een kwalitatief hoogwaardige, stedenbouwkundige opzet van de planmatige uitbreiding, en in de architectonische kwaliteit van de te realiseren bebouwing.

De woningen zullen qua maat en schaal moeten passen in de schaal van Schiermonnikoog en van een eenvoudige architectuur moeten zijn.



Het duurzaamheidsaspect zal met name tot uitdrukking moeten komen in zaken als handhaving van specifieke terreinkenmerken (reliëf, beplanting, waterlopen), opvang van hemelwater in het gebied zelf, gescheiden rioleringsstelsels, minimalisering van de hoeveelheden oppervlakteverharding, benutting van zonne-energie en de toepassing van duurzame bouwmethoden en bouwmaterialen.

Ook het blijven tegengaan van het gebruik van woningen als recreatiewoning wordt gezien als een middel om het aantal woningen op het eiland in ieder geval in kwantitatief opzicht op peil te houden.

Werken

Het beleid zal erop gericht zijn om bedrijven die de bebouwde kom ontgroeien, op één van de twee bedrijventerreinen op het eiland te huisvesten. De milieutechnisch gezien lichtere en kleinere bedrijven op het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad en de zwaardere en grotere bedrijven op het bedrijventerrein aan de Veerweg. Daartoe wordt in het Structuurplan voorzien in een (beperkte) uitbreiding van deze bedrijventerreinen.

Voor wat betreft het terrein aan het Melle Grietjespad zal eerst getracht worden om door middel van revitalisatie en herstructurering ruimte te creëren. Een eventueel noodzakelijke uitbreiding van dit terrein zal beperkt van omvang moeten blijven en landschappelijk goed moeten worden ingepast.

Bij de uitbreiding van het terrein aan de Veerweg zal het verlies aan agrarische grond tot een minimum beperkt moeten blijven en zal tot de voet van de zeedijk een afstand van 100 meter in acht genomen moeten worden.

Zoals opgemerkt zullen de eventuele uitbreidingen in principe niet ten koste mogen gaan van agrarisch productiegebied.

Wordt er wél agrarisch productiegebied gebruikt, dan zal dit in geld of anderszins (tweede tak) gecompenseerd moeten worden. Evenmin zal functieverandering van agrarisch in gebruik zijnde gronden mogen leiden tot een significante aantasting van ecologische waarden.

Wel is het zaak de eventuele uitbreidingen royaal in het groen te zetten, zodat ze een passende plaats in het landschap krijgen.

Aan de wel in het dorp passende bedrijvigheid, zullen binnen de randvoorwaarden van schaal en maat en cultuurhistorische waarden, ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden. Daarbij zal er ook ruimte zijn voor nieuwvestiging. Mogelijkheid voor nieuwvestiging van kleinschalige winkel-, ambachtelijke - en horecabedrijven, eventueel in combinatie met kleinschalige vormen van logiesaccommodatie, zal worden geboden in het oostelijke deel van de Middenstreek en het gebied gelegen tussen de Nieuwestreek en de Oosterreeweg (zuidkant Langestreek), aansluitend op het bestaande centrumgebied van het dorp.

Uitgangspunten bij deze nieuwvestiging dienen wel steeds te zijn:

- behoud van de woonfunctie van het pand;
- combineerbaarheid met de woonfunctie in de omgeving;
- behoud c.q. herstel van een in de Middenstreek en Langestreek passende schaal, maat en architectuur van de bebouwing; en
- behoud van eventueel aanwezige archeologische waarden.



Binnen de in het bestemmingsplan Buitengebied neergelegde kaders, zullen de agrarische bedrijven op het eiland zich, ook in de structuurplanperiode, kunnen blijven ontwikkelen. Uitgangspunt daarbij is dat de oppervlakte agrarisch productiegebied zoveel mogelijk intact blijft.

Wanneer desondanks agrarisch productiegebied vanwege een zwaarwegend maatschappelijk belang een andere functie moet krijgen, dan zal dit "verlies" gecompenseerd moeten worden door middel van geld dan wel bijvoorbeeld (ruimere) mogelijkheden op recreatief gebied.

Met het projecteren van nieuwe woningen zal rekening gehouden worden met de tot agrarische bedrijven in acht te nemen afstanden, zodat de planmatige nieuwbouw geen belemmeringen op gaat werpen voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven.

Recreëren

Voor wat betreft de sturing van de ontwikkelingen op recreatief-toeristisch gebied, worden in het onderhavige Structuurplan de hoofdlijnen van beleid overgenomen, zoals die zijn neergelegd in het "Meerjarenplan Recreatie" en in het "Beheer- en Inrichtingsplan 1999-2008" voor het Nationaal Park Schiermonnikoog. Eén en ander komt neer op:

- a. stabilisatie van het aantal logiesplaatsen;
- b. kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven, zonodig in combinatie met een toename van het aantal logiesplaatsen;
- c. het instandhouden van een gevarieerd aanbod naar klasse en prijs;

- d. het instandhouden van een aantrekkelijk recreatiemilieu, zonder daarbij het karakter van het eiland geweld aan te doen en dan met name het landschap en de natuur.

Met het oog op het gestelde onder d. wordt ook in het Structuurplan uitgegaan van een zonering waarbij, uitgaande van de dorpskern, naar buiten toe de intensiteit van het recreatieve (mede)gebruik van de ruimte afneemt.

In afwijking van c.q. in aanvulling op het beleid zoals dat is neergelegd in het MJPR en het Beheer- en Inrichtingsplan, is in het Structuurplan de mogelijkheid opgenomen om in het oostelijke gedeelte van de Middenstreek en de zuidzijde van de Langestreek (tussen de Nieuwestreek en de Oosterreeweg) nieuwe kleinschalige horecabedrijfjes - mogelijk in combinatie met kleinschalige vormen van logiesaccommodatie - te realiseren.

Verder wordt in het Structuurplan voorgesteld om een studie te verrichten naar de mogelijkheden om de jachthaven en de veerdam op één locatie te combineren, en om de mogelijkheid open te houden om de manege vanuit de zuidrand van het dorp te verplaatsen naar mogelijk een locatie in de hoek Rijspolder / Knuppeldam of een locatie bij de bestaande "buitenbak" aan de Westerburenweg. Op voorhand wordt echter uitgegaan van handhaving en mogelijk opwaardering van de manege op de huidige locatie.

Voorzieningen

Voor wat betreft de sportvoorzieningen wordt in het Structuurplan uitgegaan van een verdere bundeling bij de al bestaande sportvoorzieningen aan de noordoostkant van het dorp.



Op het terrein van het openluchtzwembad wordt gestreefd naar de realisering van een overdekt, verdiept liggend sportcomplex, waarin een sporthal, een zwembad, fitnessruimte(s), squashbanen en kleedaccommodaties en kantinevoorzieningen kunnen worden ondergebracht.

Naar dit terrein zou ook het trainingsveld van de voetbalvereniging verplaatst moeten worden. De beoogde concentratie zal met name moeten leiden tot een efficiënter beheer maar biedt daarnaast ook zicht op het beschikbaar komen van een aantal invullocaties ten behoeve van woningbouw. Uitgangspunt met betrekking tot de verdere concentratie van sportvoorzieningen is wel dat dit niet mag leiden tot een significante aantasting van natuur- en landschapswaarden en ook uit waterhuishoudkundig oogpunt verantwoord is. De aanvullende onderzoeken hebben uitgewezen dat dit met het treffen van enige mitigerende maatregelen zeker tot de mogelijkheden behoort.

Onderzocht is of het mogelijk is om tot een concentratie/bundeling van de nood- en hulpdiensten te komen. Dit onderzoek heeft uitgewezen dat er, uitgaande van nieuwvestiging van de KNRM op of in de buurt van de Veerdam, naast de bestaande locaties, in principe maar één locatie is voor verdere concentratie/bundeling van de nood- en hulpdiensten. Het betreft dan de "locatie Rijkswaterstaat". Een nadere afweging van alle voors en tegens zal bepalend zijn voor de definitieve keus.



Voor wat betreft de commerciële voorzieningen is hiervoor al aangegeven dat in het oostelijke deel van de Middenstreek en het zuidelijke deel van de Langestreek ruimte geboden zal worden voor de realisering van nieuwe kleinschalige horeca-, detailhandels- en creatief-ambachtelijke bedrijven, eventueel in combinatie met kleinschalige vormen van logiesaccommodatie. Omdat de in het centrum van het dorp gelegen supermarkt in het seizoen te klein is om blijvend kwalitatief goede service aan de klanten te kunnen bieden, zijn wij bereid om medewerking te verlenen aan de realisering van een nieuwe grotere supermarkt op een goed bereikbare (in verband met de bevoorrading) en ruime locatie, het liefst in of zo dicht mogelijk tegen het dorpscentrum aan. Een goede ruimtelijke inpassing is daarbij wel een voorwaarde.

Verkeer

Voor wat betreft het aspect *Verkeer* voorziet het Structuurplan in het doortrekken van het recreatieve pad van de oostzijde van de Westerplas.

Uitgangspunt ook bij deze ontwikkelingen is dat dit op een zódanige wijze gebeurt dat dit niet leidt tot aantasting van natuur- en landschapswaarden. De aanvullende onderzoeken hebben uitgewezen dat dit met het treffen van enige mitigerende maatregelen ook zeker tot de mogelijkheden behoort. Ook voorziet het Structuurplan in de aanleg van een eenvoudig fiets-/voetpad vanuit het dorp naar het zwembad.

Met het oog op de verkeersveiligheid en de aanwezige natuur- en landschapswaarden, zou dit pad dan bij voorkeur aangelegd moeten worden op de bestaande duinovergang tussen de Westerholtlaan en het Duinpad. Verder gaat het Structuurplan uit van de realisering van een aantal parkeer-mogelijkheden binnen de dorpskom.



Dit met het doel om de auto zoveel mogelijk uit het dorpsbeeld te weren en daarmee het “autoluwe” imago van het eiland te versterken. Uitgangspunt met betrekking tot het verkeer is in ieder geval dat het eiland haar autoluwe imago behoudt en dat het aantal autoverkeersbewegingen tot het minimum wordt beperkt. De impact van het aantal autoverkeersbewegingen op het beeld van Schiermonnikoog wordt op dit moment namelijk te groot geacht. Met het oog ook daarop zal in het kader van mobiliteitsonderzoek worden nagegaan in hoeverre o.a. het doortrekken van de Heereweg naar en om het bedrijventerrein aan het Melle Grietjespad heen, kan leiden tot een minder nadrukkelijke aanwezigheid van de auto in de dorpskom. Het Structuurplan biedt de mogelijkheid voor een dergelijke doortrekking. Ook andere mogelijkheden zullen in het kader van dit onderzoek in ogenschouw worden genomen.

Tenslotte voorziet het Structuurplan ook in een studie met betrekking tot de mogelijkheid en wenselijkheid van een bundeling van de jachthaven en de veerhaven. Dit met het oog op de mogelijke concentratie van gebiedsvreemde activiteiten op één locatie.

Afhankelijk van de uitkomsten van een dergelijk onderzoek, zal in ieder geval een eind gemaakt kunnen worden aan de nu al jaren durende discussie met betrekking tot het dichterbij het dorp brengen van de aanlandingsplaats van de veerboten.



===